

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

PRENUMERATA METAMS:

Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje...\$4.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 40

"Keleivis" Telefonas: SO 8-3071

SOUTH-BOSTON, MASS., SPALIŲ (OCTOBER) 7, 1953

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atskiro Numerio Kaina 10 Centų

48 METAI

Daug Kalbų Apie Didžiųjų Vadų Pasimatymą

W. Churchill Vėl Siūlys Didiesiems Susitikti; Amerikos Vyriausybė Svarsto Planą Pasiųti Maskvai Nepuolimo Sutartį; Tokiam Sumanymui Pritaria Demokratinės Partijos Vadai, Vokietija ir Kitos Valstybės; Santykiai Korejoje Eina Blogyn

Šią savaitę Anglijos ministrų pirmininkas Winston Churchill atnaujina savo dar pavasarį padarytą siūlymą, kad susirinktų didžiųjų valstybių vadai ir bandytų užtikrinti pasaulinę taiką. Churchill siūlysiąs "trijų didžiųjų" susitikimą — Amerikos prezidento, jo paties ir Malenkovo. Amerikos vyriausybė buvo griežtai priešinga tokiam sumanymui, nes kol Rusija dar bėsis neparodo, kad ji nori taikos, didžiųjų susitikimas tik didelių burnų ausinimas. Rusija perėitą savaitę irgi pasiūlė, kad susirinktų "penki didieji" (Rusija, Amerika, Anglija, Prancūzija ir bolševikai Kijuje) ir aptartų priemones "tarptautiniam įtempimui sumažinti," bet ir Amerikos ir kitų Vakarų valstybių pasiūlymą sukviesti keturių didžiųjų valstybių užsienio reikalų ministrų konferenciją Vokietijos ir Austrijos taikos sutartims sudaryti, rusai atsakė išsiskindinėjimais.

Vokietijos kancleris Dr. K. Adenauer neseniai siūlė, kad Vakarai ir Rusija sudarytų savo rusiš "Lokarno sutartį," kuri garantuotų visiems taiką, o Vokietijai vienybę. Prie tos minties pradeda linkti ir Amerikos vyriausybė. Washingtone svarstomas planas pasiųti Rusijai nepuolimo sutartį, kuri užtikrintų Rusijos ir kitų valstybių saugumą, o mainais Rusija, tur but, būtų prašoma atleisti jos okupuotas šalis. Tam planui pritaria demokratų partijos vadai, jam pritartų ir Vakarų valstybės, bet ar jis būtų priimtinas Rusijai, nėra žinoma.

Tuo tarpu Korejoje santykiai tarp Rytų ir Vakarų eina blogyn. Bolševikai atmetė Jungtinių Tautų pasiūlymą sušaukti Korejos taikos konferenciją ir pradeda abejoti, ar tokia konferencija iš viso galės įvykti. Ji buvo žadėta sušaukti ne vėliau kaip spalio 28 d. Pietinės Korejos vyriausybė perėitą savaitę gale trečią kartą įspėjo Indijos karius Korejoje nešaudyti belaisvių, nes kitaip Korejos kariai išmesia indus lauk iš Korejos. Santykiai ir dėl belaisvių tvarkymo, ir dėl taikos konferencijos netikrumo eina blogyn.

10,000 PĖDŲ Į JURŲ GELMES

Sveicarų mokslininkas Auguste Piccard su savo sunumi Jacques pereitą savaitę leidosi į jūrų gelmes ir pasiekė rekordinio gilumo. Jie nusileido 10,330 pėdų į Tirėnų jūros gilumą, netoli Neapolio, Italijos pakrastyje. Profesorius Piccard ir jo sunus leidosi į gelmes 52 pėdų "batiskope" (skęstančioj dėžėj).

Prieš tai jūrų gelmių rekordą laikė du prancūzai jūrų karininkai, jie buvo pasiekę jūrų gelmes iki 6,900 pėdų gilumo.

Professorius A. Piccard prieš 20 metų pirmas sumušė aukščio rekordą pakildamas balione virš žemės paviršiaus 16 kilometrų.

Prof. Piccard sako, kad jūrų gėlmėse viešpatuoja visiška tamsuma, kurią tik retkarčiais raižo keistos fosforinės šviesos žuvis. Vėliau profesorius paskelbė daugiau žinių apie savo patyrimus jūrų gėlmėse.

TRYŠ STUDENTAI LANKĖ SOV. RUSIJĄ

Trys Amerikos studentų laikraščio redaktoriai grįžta iš Rusijos, kur jie lankėsi apie savaitę laiko. Studentai lankė Kijevo universitetą ir matė kelius Ukrainos kolchozus. Studentai pasakoja, kad jie niekur Rusijoje nepastebėjo opozicijos prieš bolševikų režimą. Neįprotingi jaunuoliai mano, kad Rusijoje opozicija gali pasireikšti kiekvienam svečiui iš užjurių.

KRITIKUOJA ARMIJOS KNYGĄ

Igor Bogolepov (Dievalipdis) kritikuoja Amerikos armijos išleistą vadovėlių Sovietų Rusijai pažinti. Jis sako, kad ta knyga yra "101 procento komunistų propaganda."

MOSSADEGHO ŠALININKAI MOBILIZUOJASI

Šitoj nuotraukoj matosi Širazo miestas Irano pietuose, kur, sakoma, susirinko 10,000 areštuotojų Mossadegho šalininkų ir reikalauja, kad jis būtų paleistas, kitaip jie pradės "veikti." Šacho valdžia juos įspėjo kad jie bus tuojau sutriuškinti, jei pakels ginklą.

Mirė Ernst Reuter, Lenkų Bolševikai Aukščiausio Teismo Berlyno Majoras Pavarė Kardinolą Naujas Pirmininkas

Dr. Ernst Reuter, vakariš Berlyno miesto dalies burmistras (majoras), staiga mirė rugsėjo 30 d. nuo širdies smugio. Jis mirė sulaukęs 64 metų amžiaus.

Dr. Reuter stovėjo Berlyno miesto priešakyje nuo 1948 metų iki savo mirties. Jo vadovybėje vakarinis Berlynas priešinosi rusų bolševikų grasinimams miestą okupuoti. Dr. Reuter vadovavo miesto gyventojams laike rusų blokados 1948-49 metais, kada rusai miestą buvo atkirtę nuo vakariš Vokietijos ir tik oro keliu amerikiečiai ir anglai galėjo miestui pristatinti maistą ir kitokias prekes.

Dr. Reuter buvo socialdemokratas. Jis gerai pažino bolševikus, nes prieš 30 metų jis buvo pats Vokietijos bolševikų partijos ir buvo tos partijos generalinio sekretoriu. Bet patyręs, kad partija yra tik Rusijos politikos įrankis, jis iš jos pasitraukė ir visą savo gyvenimą iki mirties buvo aktyvus kovotojas prieš fašizmą ir prieš bolševizmą.

Lenkijos bolševikų vyriausybė pašalino iš vietos Lenkijos kardinolą, Varšuvos arkivyskupą Steponą Wysinskį. Bolševikai skelbia, kad kardinolas dirbęs priešvalstybinį darbą, ir įsakė jam trauktis į vienuolyną, o į jo vietą bolševikai paskyrė Lodzės vyskupą Klepacz.

Vatikanas lenkų bolševikų žygį aiškina, kaip atvirą karą Lenkijoj prieš katalikų bažnyčią. Iki šiolei Lenkijoj bolševikai palyginus mažai tepersėkiojo katalikus, bet dabar bolševikai jaučiasi stipresni ir pradeda atvirai kovoti prieš bažnyčios įtaką. Prieš savaitę laiko bolševikų teismas nuteisė lenkų vyskupą Kačmarek ilgems metams kalėti už "snipinėjimą."

Indai Šaudo Korejos Belaisvius

Neutrali komisija, kurios žinioje dabar yra virš 23,000 belaisvių Korejoje, jau spėjo pasižymėti vienašališkumu. Komisiją sudaro Lenkijos, Čekoslovakijos, Švedijos, Šveicarijos ir Indijos karininkai. Tikslai Indija turi kareivių, kurie saugo belaisvių stovyklas. Pereitą savaitę indai sargybiniai nušovė vieną šiaurinių korejiečių ir du kiniečius ir sužeidė keliolika belaisvių bėmėsindami belaisvių būnaus. Belaisviai protestavo prieš sargybinių vienašališkumą ir prieš bolševikų agentų landžiojimą po stovyklas, o indai kareiviai šuoliais ir geležinėmis lazdomis belaisvius kruvinais malšino.

Jungtinių Tautų karo vadovybė Korejoje pasiuntė Indijos kareivių viršininkui protestą prieš beginklių belaisvių šaudymą ir prieš "neutraliosios" komisijos neteisėtą ir vienašališką elgesį.

Mirtis Mossadegh'ui!

Irano armijos atstovas skelbia, kad buvęs Irano ministrų pirmininkas M. Mossadegh bus teisiamas už maisto kėlimą prieš šalį ir kaltintojai siūlys jį nubausti mirties bausme. Kada teismas įvyks, dar nėra žinoma.

65,000 Laivų Krovėjų Grįžta į Darbą

Streikas Nutraukiamas Teismo Patvarkymu; Amerikos Darbo Federacija Įkurė Naują Laivakrovių Uniją; Darbo Santykių Komisija Turės Pravesti Balsavimą Laivakrovių Tarpe, Už Kokią Uniją Jie Pasisakys; Laukiama Uostuose Kruvinų Susikirtimų Tarp Darbininkų

Varžytynės dėl Greitumo Rekordo

Amerikos ir Anglijos sprausminių lėktuvų dirbtuvės dabar labai karštai varžosi dėl jų lėktuvų greitumo rekordo. Liepos mėnesį amerikietis lakunas pulk. W. Barns savo lėktuvu pasiekė 715 mylių greitumo per valandą. Rugsėjo 7 d. anglų lakunas N. Duke tą rekordą sumušė ir pasiekė 727 mylių per valandą greitumo. Rugsėjo 25 d. kitas anglų lakunas, M. Lithgow, pasiekė 737 mylių per valandą greitumo. Rugsėjo 28 d. amerikietis lakunas J. B. Verdin su savo laivyno lėktuvu "Skyray" skrido 742 mylias per valandą, bet greitumo rekordas jam nebuvo pripažintas, nes jis neskrido 1% greičiau, kaip anglų lakunas Lithgow. Spalio 5 d. amerikietis Verdin su "Skyray" skrido 753 mylias per valandą.

Varžytynės dabar yra įsiūbavusios ir tiek anglų tiek ir amerikiečių lakunai ir greitųjų lėktuvų gamintojai tikisi galų gale išieiti pergalėtojus iš tų įdomių tarptautinių varžytynių.

SKENDO PINIGUOSE, BET BADAVO

Pernai Beacon Hill'e mirė 83 metų senutė Miller. Neseniai teisme paaiškėjo, kad ji paliko \$100,000, bet prieš mirtį maitinosi saločių ir pigaus surio sumuštiniais (sandwiches), nes valgyti restorane jai būvę perbrangu.

Washingtono žiniomis, šiomet bankrutavo 40,087 biznio firmos, daug daugiau negu pernai.

STAI JUMS...

Komunistuojantis Russ Arno rodo liežuvį San Francisco teisme, kur jis buvo klausinėjamas apie komunizmą.

Rugsėjo 30 d. nuo pasaulinio laivakrovių unijos paskelbė streiką rytiniuose Amerikos uostuose. Darbas sustojo dvylikoje uostų, nuo Portland, Me., iki Hampton Roads, Va. Streikuoja apie 65,000 laivakrovių, kurių unija prieš savaitę laiko buvo išmesta iš Amerikos Darbo Federacijos dėl to, kad ji neapsivalė nuo vagių, kriminalistų ir raketierių. Amerikos Darbo Federacija tuoj pat įkurė naują laivakrovių uniją, kuri dabar telkia narius. Senoji unija vedė derybas su laivininkystės kompanijomis ir negalėdama susitarti paskelbė streiką.

Rytiniuose uostuose dabar eina kova tarp laivakrovių ir laivininkystės kompanijų. Šalia to eina kova pačių laivakrovių tarpe dėl klausimo, prie kurios unijos priklausyti. Visuose uostuose, ypač New York'e ir New Jersey prieplaukose, buriai policijos saugo tvarką, nes laukiama kruvinų susirėmimų tarpe uostų darbininkų.

Streikas uostuose suparalizavo visokį laivų judėjimą. Vyriausybė tuoj paskyrė komisiją padėčiai išsiti, ir šį pirmadienį generalinis prokuroras kreipiasi į teismą prašydamas įsakyti laivų krovėjams grįžti į darbą. Teismas, pagal Taft-Hartley bilių, gali patvirtinti nutraukti streiką 80-čiai dienų. Streiką paskelbusi unija sako, kad ji teismo įsakymo neklausys.

Tuo tarpu naujai įsikurusi laivakrovių unija, Amerikos Darbo Federacijos skyrius, žada reikalauti, kad Darbo Santykių komisija pravestų balsavimą laivų krovėjų tarpe nuspresti, kokia unija turi juos atstovauti derybose su darbdaviais. Darbo Federacija tikisi, kad darbininkai pasmerks senąją raketierių, vagių ir kriminalistų apsėstą uniją ir pasisakys už naująją laivakrovių uniją. Bet senoji unija žada nenusileisti, ir uostuose gali įvykti kruvinų muštynių tarp darbininkų.

ANGLAI IR EGIPTAŠ JAU SUSITARĖ

Susitarimas tarp Anglijos Egipto dėl Suez kanalo ir dėl Anglijos kariuomenės ištraukimo iš Egipto jau yra prietas. Susitarta, kad anglai ištrauks kariuomenę iš Egipto bėgy 18 mėnesių.

NEDARBAS DIDEJA

Darbo Departamentas paskelbė, kad per rugsėjo mėnesį iš darbo lauko pasitraukė 1,000,000 asmenų, bet aiškina, kad tai yra normalus reiškinys, nes mokykloms atsidarius, jauni darbininkai grįžo prie mokslo. Tikrųjų bedarbių, kurie gali ir nori dirbti, bet negauna darbo, rugsėjo mėnesio pabaigoje buvo 1,246,000.

Dirbančiųjų žmonių skaičius dabar yra toks pat, kaip ir pernai šiuo metu buvo, būtent, 62,300,000. Toks pat dirbančiųjų skaičius buvo ir 1951 metais.

Bet valdžia visada piešia pramonės vaizdą gražesnę nėmis spalvomis, negu jis iš tikrųjų yra. Faktas yra toks, kad iš įvairių pramonės šakų paskutinėmis savaitėmis darbininkai yra atleidžiami. Namų statyba mažėja. Pieno pramonė dirba jau tik 89 nuosimčius, o anksčiau dirbo 100 nuosimčių su viršum. Automobilų industrija taipgi slūbuoja. Ir New Yorko biržoj "stakai" krinta, nes finansininkai, kurie uoliai seka pramonės pulsą, nujaučia ekonominį atoslūgį.

Taigi valdžios skelbiamas optimizmas išrodo be pagrindo. Gilios depresijos gal ir nebūs, bet kad šiuo metu tarpu nedabras didėja, užginčyti negalima.

TEGUL MOKA DĖDĖ SAMAS

Iš 50 su viršum valstybių ir valstybių, kurios sudaro Jungtinių Tautų organizaciją, Korejos kare dalyvavo 15; tačiau ginklus, maistą ir visą karo medžiagą joms tiekė Amerika. Tiksliai Anglija davė kiek karo pabūkly. Su kitomis buvo aiškiai susitarta, kad už visas karo reikmenis jos Amerikai atlygins pilna dolerio verte.

Bet kai Washingtonas dabar patiekė kai kurioms jų sąskaitas, kilo triukšmas. Vienas Kolumbijos atstovas prie Jungtinių Tautų pareiškė, kad jeigu Washingtonas reikalauja iš jo šalies atlyginimo už karo medžiagą, tai Kolumbijos batalionas Korejoje tuojuo mes visus ginklus ir grįš namo.

Ir neišrodo, kad Dėdė Samas galės ką nors iš savo talkininkų gauti.

ANGLIJOS DARBIEČIŲ SPIRTUMAI

Anglijos Darbo Partijos konferencijoje, kuri susirinko anądien Margato mieste, aiškiai pasireiškė dvi srovės. Vienai, dešinesnei, vadovauja Clement R. Attlee, o antrajai, kairesnei, Aneurin Bevan.

Skirtumai reikšiami ne tik vadaus reikaluose, pramonės nacionalizacijos klausimais, bet ir užsienio politikoj. Bevanas su savo šalininkais yra griežtai nusistatęs prieš Ameriką. Jis smerkia Washingtoną, kam šis remia Kinijos nacionalistų valdžią Formozoj, kam stengiasi apginkluoti Vokietiją, kam trukdo Anglijos prekybą su Kinija, ir tt. Bevanas nori, kad komunistų Kinija būtų priimta į Jungtinių Tautų organizaciją ir kad Anglija atsiribotų nuo kapitalistinės Amerikos.

Tuo tarpu Attlee, kad ir jaučiasi laisvas Amerikos politikai nepritari, vis dėlto yra aiškiai linkęs su Amerika bendradarbiauti. Vienas jo šalininkų pasakė, kad pasaulio ateitis priklauso nuo Anglijos ir Amerikos solidarumo.

Kad šitie skirtumai neišsivystytų į aštrią vidutinę kovą, norima sudaryti trijų vyrų "teamą", kurin įeity Bevanas, Morrisonas ir Hugh Gaitskell. Attlee ketina iš partijos vadovybės pasitraukti.

Darbiečiuose yra stiprus įsitikinimas, kad ateinančiais parlamento rinkimais jie paims valdžią ir savo rankas ir jau galės vykinti Anglijoj socializmą.

ATEIVIAI IR JU SPAUDA

"The Common Ground" paskelbė įdomių dalykų apie ateivius ir jų spaudą Jungtinėse Valstybėse. Čia esą 30,000,000 ateivių, kuriuos galima palyginti su 30,000,000 gabalais dinamito. Juos esą galima išsprogdyti ir tą jėgą suvartoti labai naudingiems tikslams. Bet galima juos išsprogdyti ir taip, kad sprogtų suardytų Amerikos planus pasaulio taikai atstatyti.

Jeigu ateivius galima lyginti su dinamitu, sako tas žurnalas, tai jų redaktoriai, kurie redaguoja apie 1,000 sveikmalbių laikraščių, galima palyginti su fiuzais, kurie tą dinamitą gali įskelti ir sprogtimą pakreipti į vieną ar kitą pusę.

Kai kurie tų laikraščių neturi nei po 1,000 skaitytojų; bet daugumas turi nuo 5,000 iki 50,000. Esą ir tokių, ką siekia per 100,000 skaitytojų. Visus tuos žmones informuoja, mokiina ir vadovauja redaktoriai. Todėl redaktoriai turi neapsakomai didelės įtakos išeivijos gyvenimui ir jos galvosenai.

Sveikmalbių laikraščių Amerikoje būvę jau ir Washingtono laikais, ir jie suvaidinę labai svarbų vaidmenį Amerikos revoliucijos metu, agituodami už Amerikos nepriklausomybę. Ypač tuo pasižymėjo vokiečių spauda.

Pasauliniai karai ir imigracijos suvaržymas padarė sveikmalbių spaudai daug nuostolių, sako "Common Ground", nes sumažėjo cirkuliacija ir pajamos iš skelbimų. Pirma laivų kompanijos ir pinigų siuntimo agentūros duodavo ateivių spaudai pelningų skelbimų. Dabar jų nėra. Pagaliau, senesni ateiviai miršta, o čia gimę jų vaikai jau naudoja anglių spaudą. Ir taip silpnėja visas ateivijos gyvenimas.

ATOMINĖS BOMBOS PRATIMAI

New Yorke anądien buvo daromi pratimai, kas reikėtų daryti, jeigu priešas mestų atominę bombą į miestą. Oro užpuolimo sargas švilpia, kad "pavojus" jau praėjo.

Apžvalga

TIKRAI BE REIKALO ATEINAME

Rugsėjo 17 d. Chicagoje išėjo pirmasis "Laisvosios Lietuvos" numeris. Ją leidžia "Lietuvos Atgimimo Sąjūdis". Prieš 4 metus ji buvo leidžiama Vokietijoje ir 2 metus Kanadoje, o dabar persikėlė į Chicago.

Jonas Balčiūnas pirmajame straipsnyje mėgina aiškinti, kodėl "Mes Ateiname," o Steponas Vyckintas rodo laikraščio kelią, bet nei vienas nei antras neįtikina, kad jo pasiūlymas būtų reikalingas. Iš tikrųjų! Į Chicago jis esą perkeltas dėl to, kad Chicago "turi viso pasaulio lietuvių vardą," kad joje esą susibūrę daug paėjęjų žmonių, bet nedaug jų aktyviai tedalyvauja politiniame ir kultūriniame gyvenime, nes, girdi, "kai kur reikalaujama per daug didelio keliaklupščiavimo, ar besąlyginio pritarimo, ar kokių nors supelėjusių idėjų garbinimo."

Mes nežinome, kurios jau veikiančios organizacijos reikalauja "supelėjusių idėjų garbinimo," bet esame tikri, kad Chicagoje yra tiek daug visokių organizacijų ir pakankamai laikraščių, kad kiekvienas norintis rimtai dirbti, gali lengvai jų susirasti. Žinoma, jei jis dar slenkščio neperžengs jau skubės ir pirmąjį kėdę, galimas daiktas, kad toks bus įspėtas.

Steponas Vyckintas dėsto laikraščio programą. Jis sako, kad "mūsų kelias yra vidurio demokratinis kelias, kurio keliu tikslas yra laisva, nepriklausoma, demokratinė, teisingai išmintingai tvarkoma Lietuva, kurios žmonėms būtų laisva ekonomiškai, sociališkai gyventi."

Kas čia naujo pasakytą ir kurio laikraščio ar politinio organizacijų programoj nėra panašių žodžių? Laikraščių ir organizacijų, kurių siekia čia suminėti tikslų, tikrai yra pakankamai ir jei "Laisvosios Lietuvos" žmonės norėtų rimtai dirbti tą darbą, kurį jie

skelbia, tai nereikėtų jiems gadinoti popierio savo laikraščiui. Bet, matyti, jie ko kita siekia ir kitaip supranta laisvę, demokratiją ir kitus dalykus.

DŽIAUGIASI KAIP GELŽELĖ RADE

Musiškiai Maskvos klapčiukai be galo džiaugiasi, kad 23 amerikiečiai kareiviai atsisako iš nelaisvės grįžti į savo kraštą. Didelio čia, rodos, daikto! Bet Amerikoje tik šventieji gyvena, bene čia negali būti tokių, kurie dėl duonos kasknio savo nelaimės draugą parduoda? Jie gali nerūti ir niekas dėl to nesišaudins, jei iš kelių tukšandžių tokių atsirado pora dešimčių.

Jau visai kitas reikalas, kada kelios dešimtys tukšandžių raudonųjų nebori namo grįžti. Bet apie tai mūsų Maskvos davatkos nemėgsta kalbėti ir aiškinti. Kodėl taip yra?

ANT MĖNULIO PASISTIEBĖ

"Dirvos" vadistinės galvosenos vyrams labai nepatiko mūsų neigiamas pasisakymas apie vadinamąjį diplomatus šefą S. Lozoraitį. "Dirva" Nr. 39, straipsny "Nuo Mėnulio. Nukrito," mėgina mus įtikinti, kad mes apie jį nieko nežinome. Ji sako:

"Mes girdėjome, kad vėliau retas kuris VLIK'o parengtas memorandumas yra patekęs į vyriausybės ar Jungtinių Tautų raštines be diplomatinio pareigūnų tarpininkavimo."

Na, tegul bus ir taip. Bet tai buvo diplomatinio pareigūnų, o ne S. Lozoraitio tarpininkavimas. Kam čia išsisukinėti. Didelis čia daiktas, kad S. Lozoraitis buvo kažkada priimtas JT sekretoriaus padėjėjo Cohen!

Taip, dar kartą kartoju, jog kiti diplomatiniai atstovai talkininkavo, kad VLIK'o žodis patektų kur reikia. Tam jie ir diplomatai. Bet mes negirdėjome S. Lozoraitio panašius

tarpininkavimų VLIK'ui. Toliau dirva save pleškia:

"Jis (suprask "Keleivis" Red.) negirdėjo, kad min. Lozoraitis būtų davęs VLIK'ui gerų patarimų. Na, čia sunku ką pasakyti, žinant, kaip VLIK'as tų patarimų klausiasi..."

Jei VLIK'as tikrai nesisklausa, tai, matyti, neranda reikalo, nes S. Lozoraitis nesiduoda susikalbamas, gal tiksliau, nerodo noro su VLIK'u bendradarbiauti.

"Dirva" mus mėgina įtikinti, kad S. Lozoraitis, būdamas Amerikoje, dalyvavo ALT Vykdomojo Komiteto posėdy New Yorke, ir kad tame posėdyje ALT'os sekretorius Dr. P. Grigaitis užsipuolęs Lozoraitį tokiais klausimais: "Ko tamsta čia atvykai? Mes tamstos nekvietėme. Kas tamsta, iš tikrųjų, esi?" O kiti ALT nariai tylėję.

"Naujienose" į tai atsakyt, kad Lozoraitis dalyvavo ne ALT posėdyje, bet privatiniai pasikalbėjimai, kuriame buvęs ir ministeris Zadeikis; ir tenai kalbėjęs ne vienas Grigaitis, kaip "Dirva" rašo, bet kalbėję ir kiti. Pasikalbėjimą pradėjęs ALT pirmininkas Šimutis ir baigdamas pakvietė p. Lozoraitį. Lozoraitis savo kalboj pats prisipažinęs, kad atvykęs čionai kaip privatus asmuo, todėl Grigaitiui nebuvo jau nei reikalo statyti Lozoraitiui tokius klausimus, kaip "Dirva" sako. Pagaliau ir pats ministeris Zadeikis, kalbėdamas po Grigaitio kalbos, pripažino, kad Grigaitio kalba yra liaudies balsas, nes tokia nuomonė tarp Amerikos lietuvių plačiai paplitusi. Bet "Dirvai" tas išrodo didelis Lozoraitio įžeidimas!

Matyt, Clevelando savaitraštis priklauso prie tų, kurie jaučiasi esą Dievo suverti visus mokinti politinės išminties, o štai, mato, kaip ji iš balto padaro juodą. Tai visų politinių cirkininkų amatas.

Kiek Lozoraitiui iš tikrųjų rupi mūsų visuomenės ir tautos reikalai, tai parodo tas, kad ir šis faktas: dabar, kai Romoj lankėsi kongresmanas Kerstenas su ALT atstovu, tai p. Lozoraitis, kuris tenai gyvena, nerado reikalo su jais nei pasimatyti. O juk Kerstenas renka labai svarbią medžiagą Lietuvos bylai prieš okupantus. Jeigu jau Lozoraitiui ir toks svarbus tautos reikalas nerūpi, tai ką jis atstovauja ir kas jam rūpi?

Ne, Lozoraitis nėra šventas ir be klaidų. Jisai yra klaidingas žmogus ir jį reikia kritikuoti. Kritikuoti galima ir patį VLIK'ą, jeigu yra reikalas. Kritikos bijosi tik diktatūros, despotizmo šalininkai.

JAPONAI TEIS AMERIKOS KARIUS

Amerika ir Japonija susitarė, kad ateityje japonų teismai teis amerikiečius karius, kurie papildys nusižengimus už savo kariškų stovyklų ribų prieš Japonijos gyventojus. Ateityje amerikiečiai kariai Japonijoje bus taip pat traktuojami, kaip ir kituose Atlanto Pakto kraštuose, kur visur amerikiečiai kariai už prasižengimus yra teisiami vietinių teismų.

Tobulina Savą Draudimą

Praeitas SLA seimas pabulinti ir sumoderninti. Tik vedė įstatų komisijai paimkim, pavyzdžiui, pasruošti busimam seimui konstitucijos pakeitimą. Todėl šis komisija veikė ir atostogų metu, norėdama pavestą darbą atlikti. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje stengiasi nuo gyvenimo reikalavimų neatsilikti. O naujos gyvenimo sąlygos kaip tik išryškina, jog kai kurie SLA konstitucijos nuostatai yra pasenę ir keistini.

Šioje srityje draudimo darbas nuolat plečiasi ir tobulėja, todėl Susivienijimas, nenorėdamas nuo gyvenimo atsilikti, savo veiklą irgi nori modernizuoti ir pritaikyti ją apdraudęs rinkai.

Susivienijimas turi visuomenės santykių komisiją, kuri daro platesnius pasitarimus (neseniai įvykęs Chicagoje pasitarimas) su SLA darbuotojais, kuopų viršininkais ir organizatoriais. Tokių pasitarimų metu išskyla naujų organizacijai naudingų sumanymų ir projektų.

Štai pastebėta, kad ne tik Susivienijimas, bet ir kitos fraternalės organizacijos nustumiamos antron vieton. Bizniškiosios draudimo kompanijos su savo didžiuliais kapitalais ir gerai išmokslintais organizatoriais, ir agentais sudaro nemenką pavojų fraternalėms organizacijoms. Nors ir nuosirdžiai pasisventę būty SLA organizatoriai, bet jie negali lenktyniauti su mikliais bizniškųjų apdraudęs kompanijų agentais, nes ir teorinių žinių ir praktikos ir pagaliau laiko jiems trūksta.

Susivienijimas numano, jog reikia tobulinti savo darbą ir modernizuoti priemones. Todėl ir iškilio mintis visą Susivienijimo veiklos teritoriją padalyti į tris sritis, o kiekvienos srities priešakyje pastatyti ypatingą įgaliojimą, kuris, gerai nusimanydamas apdraudęs srityje, galėtų sėkmingai vadovauti organizatorių darbui. Viena sritis būtų Naujoji Anglija, antroji rytinės valstybės, trečioji vakarai. Šitokia sustiprinta Susivienijimo veikla neabejotinai daug naudos atneštų organizacijai ir visam lietuviškam darbui. Susidaryti lietuviški centrai visokeriopai būtų naudingi.

SLA Vykdomoji Taryba yra susidomėjusi kreditotapomųjų kasų prie kuopų ir apskričių steigimo klausimu. Ši atskira veiklos sritis pritarauktų nemažą skaičių tautiečių prie Susivienijimo. Lietuvių kolonijose įsisteigę tokie bankeliai sutrauktų lietuviškus kapitalus ir nemažą patarnautų mūsų visuomenei. Yra visi galimūmai sudaryti pakankamas garantijas indeliams, tad niekas neabejotų dėl savo pinigų saugumo. Šiuo metu visai be prasmės lietuvių atiduoda savo kapitalus svetimiems naudotis.

Bet visos kitos Susivienijimo pastangos būtų dar nedidelės reikšmės, jeigu patį SLA draudimo programą nebūtų sumoderninta. VISA Vykdomoji Taryba ir SLA reikalų tvarkytojas Dr. M. Vinikas deda pastangų draudimo programą, atsivėlgiant į kitų draudimo įstaigų išstobulintas sistemas, ir SLA draudimo programą atitinkamai patobulinti ir sumoderninti.

Komercinių draudimo bendrovių agentai dažnai ir mūsų žmones suvilioja apsidrausti ligos ir susižeidimo atvejais. Tiesa, jau seniai SLA turi ligoje pašalpus skyrių, ir jau daug tautiečių ligšiol juo naudojosi. Bet ši draudimo rūšis tuo tarpu nebuvo plati. Dabar manoma, pagal žymesnių draudimo įstaigų pavyzdžius, šį skyrių sumoderninti ir galimai išplesti. Tuo būdu mūsų žmonės bus sulaikyti nuo bereikalingo pinigų švaistymo. Nes kiekvienas gali įsitikinti, kad SLA ir šios rūšies draudimas yra parankesnis. Pavyzdžiui, už vieną mokesčių dolerį draudimo bendrovė "A" gaunama \$15; o Susivienijime už tą patį mokesį gaunama net \$18.

Norima taip išplesti šios rūšies draudimo programą, kad apsidraudęs ligos ar susižeidimo atveju gautų lėšų \$200 mėnesiui.

Tokie yra SLA sumanymai ir tokios daromos pastangos pagyvinti šios seniausios lietuvių organizacijos veiklą.

A. Kaušakys.

Nauji Leidiniai

Jeronimas Cicėnas: "Vilnius Tarp Andru." Išleido knygu leidykla TERRA. 748 W. 33rd St., Chicago 16, Ill. 561 pusl., kaina \$5.

"Vilnius Tarp Andru." naujausioji vilniečio Jeronimo Cicėno knyga, vaizduojanti Vilnių Vilniaus krašto pačiam juodžiausiam jo laikotarpiu, lenkų okupacijos metu, tarp pirmojo ir antrojo pasaulinio karo. Šiuo metu dvarai ir bažnyčios, simtmečius lenkinuosiems Vilniaus krašto lietuviams, pirmą kartą į pagalbą ateina ir valdžia, ir lietuviams lieka atkakli, beatodairiška ir gausi laukomis kova už savo teises. Vieną antrą šios kovos nuotrapa esame skaitę mūsų laikraščiuose nepriklausomybės metu, vienas kitas epizodas mums žinomas iš pasakojimų, bet pilną vaizdą atskleidžia tik ši knyga. Jeronimas Cicėnas yra visa matęs, visa išgyvenęs, pats buvęs pirmose kovojančių vilniečių eilėse, todėl ši knyga nėra eilinis faktų ir dokumentų rinkinys, bet įdomi, patraukli, mieliai skaitoma, tartum grožinės literatūros veikalas.

Knygoje yra 23 skyriai, kuriais apimamos visos Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvių gyvenimo ir kovų sritys. Veikalas ne tik įdomus pasiskaityti, bet ir reikšmingas mūsų netolimos praeities dokumentas, kuriame būtina rasti vietą kiekvieniame mūsų namuose.

2,429,900 FEDERALINIŲ TARNAUTOJŲ KRAŠTE

Rugpjūčio 31 d. visame krašte buvo 2,429,900 federalinių tarnautojų, arba 105,000 mažiau, negu jų buvo metų pradžioje, kai republikonai paėmė krašto valdyti. Tarnautojų skaičiaus mažinimas dar ir dar tęsiasi.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Pyksi nepyksi, Maike, let aš ir vėl sakau tau: tegul bus pagarbintas.
—Bet man rodosi, kad tėvas truputį svyruoji.
—Nu, tai kas? Juk tokių zokonių Amerikoje nėra, ką draustų svyruoti. Čia fry kontrast. Nori, svyruok kaip bežmėnės; o nori, stovėk kaip cvekas—į dželą niekas už tai nepasodins.
—Bet man rodos, kad tėvas truputį išsigėdęs.
—Maike, išsigėdėti ne griekas, tik gerti reikia su razumu. O jeigu biskį ir perdaug džiūbtelsi, tai niekas nepadarys, ba dabar pijokų laikai. Matai, žmonės nesilektai uždirba, pinigų turi, tai kurgi juos dės, jeigu negergs? Prisiperka televizų, armobilių, ir vis tiek atlieka. Nu, tai ir geria. Geria ne tik tai seni amerikoniai, ale ir dipukai nesilektai traukia. Ant tos intencijos mudu su senu zakristijonu net ir karunką sudėjom. Ar nori pasiklausyt?

—Galima.
—Nu, tai vot jos žodžiai:
Dipukai geria, linksmai dainuoja, ba dabar šnapsas, sako, madoje.
Ką išsigėrsi, ta ir turėsi, o neišsigėres durnas sėdėsi.
—Ar ne gerai skamba?
—Ne.
—O ko čia truksta?
—Čia ne truksta, tėve, bet perdėta. Juk ne visi dipukai geria.
—Nu, aš ir nesakau, kad visi geria. Ale katrie geria, tai jau geria. Vienas nesėnai ir smertį gavo per didelį gėrimą. Tas tai jau negerai, Maike. Aš sakiau ir sakysiu, kad gerti reikia su razumu. Ar ne teisybė?
—Aš jau ne sykį tėvui sakiau, kad teisybę žmonės nevienai supranta. Dėl to ir Amerika negali susikaltai su Rusija. Kas vienai išmoko teisybę, kitai neteisybę.
—Maike, tu turi misteiti. Kaip tu gali sakyti, kad žmonės nėra ant svieto? Pirmužiausia teisybė yra tas, kad mudu stovim ant vietos.
—Ne tėve, tas netiesa. Mes nestovim vietoj, bet

sukamės su žeme aplink josi; o pati žemė lekia daugis aplink saulę. Nuo laiko, kai tėvas istare pasakutini žodį, mes jau nulekėm keliasdešimt mylių.
—Ar tu manęs ne fulini?
—Ne, tėve.
—Well, aš, Maike, nežinau. Gali but, kad tu sakai teisybę, o gal ir meluoji; aš dėl šito su tavim nesiginčysiu, ba tokių mandrių nesuprantu. Ale ant vieno punkto tai tu, Maike, turi didelį misteiką, ir ant to aš su tavim nesoglanas.
—Ką tėvas nori tuo pasakyti?
—Aš noriu pasakyti ir sakau, kad tu turi misteiką suomet sakai, kad žmogus nereikia gerti. Zinai, aš esu Sčeslyvos Smerties Sausidės garbės prezidentas, ir kai mano susaidė šia varą rengė pikniką, tai buvo nutarta užordeliuot šimtą keisy alaus. Na, tai kaip tu, Maike, rokuoji, ar buti iš to alaus pažitkas, jeigu aš jo negerčiau?
—Tėve, tu šimto "keisy" negali išgerti. Taigi čia kita neteisybė.
—Na, jeigu tu, Maike, nenori man niekur teisybės pripažinti, tai aš pasakysiu au gud-bai.
—Iki pasimatymo, tėve.

VYRIAUSYBĖ SIULYS NAUJUS MOKESČIUS

Vyriausybė yra pažadėjusi, kad nuo ateinančių metų pradžios bus panaikintas mokeskis nuo pelnų perviršio ir bus sumažinti pajamų mokesčiai apie 10%. Taip pat bus sumažinti korporacijų mokesčiai 5%.
Bet panaikinus ar sumažinus aukščiausias mokesčius vyriausybė turės siulyti naujus mokesčius, nes kitaip ji negalės suvesti galų su galais. Prezidentas D. D. Eisenhower per šią savaitę jau užsiminė, kad vyriausybė rimtai svarsto įvesti mokesčius nuo įvairių prekių. Tie mokesčiai būtų imami ne krautuose, bet juos mokėtų prekių gamintojai ir sumokėtus mokesčius priskaitytų prie prekių kainų. Vyriausybė svarsto įvesti ir įvairius kitokius mokesčius.

Ar Panaikins Kolchozus?

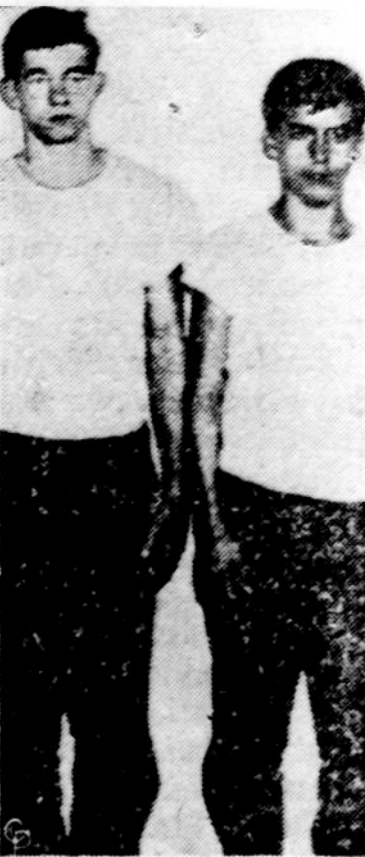
Sovietų Sąjungos vadai paskutiniuoju laiku labai susirupino žemės ūkio nenumatytomis. Jie sielojasi ne dėl to, kad milijonai žmonių badauja, bet dėl to, kad alkanūs žmonės nepajėgia išpildyti nustatytų darbo uždavinių karo pramonėje arba, kaip Rytų Vokietijoje, sukyla prieš badmirio likimą. Žmonės įgriso laukti pažadėtojo rojaus už šimto ar penkių šimtų penkmečių, nes jų pilvai reikalauja maisto šiandien.

Kodėl Kolchozai?

Komunistams savistovus ūkininkavimas yra nepažįstamas. Jau tuoj po revoliucijos Leninas pradėjo organizuoti valstybinius ūkius, arba sochozus, ir grupines sodybas, arba tozus. Grupinėse sodybose ūkininkai gyveno atskirai, tik jų žemės ūkį apdirbimas buvo bendras. Tai buvo pati švelniausia kolchozų forma ir pradžioje jie sudarė apie 95% visų ūkių. Komunistai, paėmę valdžią, greitai suardė lengvąją pramonę, todėl ūkininkai negalėjo gauti reikalingų prekių, o už beverčius bolševikų pinigų jie negalėjo parduoti žemės ūkio produktus. Tada komunistai pradėjo iš ūkininkų tuos gaminius prievarta atimti. Tokiai padėčiai esant, ūkininkai begaminio tik savo reikalams, o miestai tuoj pradėjo badauti. Leninas buvo priverstas keisti žemės ūkio politiką. Tada gimė NEP'as, arba naujoji ekonominė politika.

NEP'o metu ūkininkams buvo leista vėl savistovai gyventi ir jie buvo palikti ramybėje. Kartu buvo leista veikti privatei smulkiai pramonei, kad ji galėtų patenkinti ūkininkų reikalavimus. Komunistų tikslas buvo aiškus: tegu turtėja ūkininkas ir pramonininkas, o vieną gražią dieną jų visų turtai bus nusavinti valstybei.
Nuo 1921 metų iki Lenino mirties (1924 metais) žemės ūkis atkuto; bet nei ūkininkai, nei jų vaikai nerodė prisirišimo komunistams. Pradėta jausti pavojų visai santvarkai, jei toliau tvarka ilgiau tęsis. Dar kelerius metus delsta, svyruota, raginta laisvai arba daugiau spaudžiant ūkininkus mokesčiais ir duoklėmis.

JAUNI KRIMINALISTAI

Pittsburghe yra sumiti du jauni kriminalistai, vienas 18 metų, antras 16. Jie du užmušė žmogų užtai, kad nedavė jiems cigarečių. Kitą žmogų jie suėmė primušę.

mis kurti kolchozus. Ūkininkai betgi taip lengvai nenorėjo pasiduoti. 1928 metais jau tvirtai įsigalėjo Stalinas, tas žiaurus ir beatodairiškas komunistų teorijos vykdytojas. Jis aiškiai pasakė: arba komunistas, arba privatus ūkininkas; kito kelio nėra. Pirmojo penkmečio tikslas buvo: suvartyti ūkininkus į kolchozus. Į kaimą buvo mėsia policija, kariuomenė, studentai, ir kolchozinimas ėmė žengti šuoliais.

1929 metais į kolchozus tebuvo suvartyta tik 3.9%; kitais metais ten jau buvo 25.6%; 1931 metais jau 52.7%, o 1937 metais net 93%. Stalinas savo planą įvykdė. Sukurta per 300,000 kolchozų, sugriauta ir išdraskyta apie 20 milijonų ūkininkų sodybų, nužudyta, ištemta ar badu numarinta milijonai žmonių. Kartu buvo nužudyti ir tie seni bolševikai, kurie priešinosi šitam beprotiškam bandymui, o Stalinas galėjo pasigirti: "Pagrindinis pirmo penkmečio uždavinys buvo: smulkius, suskaldytus žemės ūkius paversti stambiais kolektyviniais ūkiais, tuo užtikrinti socializmui bazę ir panaikinti galimus atstatyti kapitalizmą Sovietų Sąjungoje." (Žiūrėti Stalino "Leninismo Pagrindai," 369 pusl.)

Kolchozų Negerovės

Neilgai teteko laukti baisių sukolchozinimo padarinių. Tas negerovės nebuvo galima paslėpti, nes visur truko maisto ir patys bolševikai vadai buvo priversti viešai apie tai kalbėti, tik jie stengėsi ieškoti kaltininkų ne savo kvailuose planuose, bet kitur; jie stengėsi nukreipti dėmesį ir įpyktį į nebutus kaltininkus: sabotaznikus, kenkėjus, užsienio agentus, buožeis ir tt., kurie esą žudo gyvulius ir naikina pasėlius, nors iš tikrųjų didžiausias kenkėjas buvo pats Stalinas ir jo partija.

Gyvuliai stipo, nes nebuvo pašarų; o pašarų truko dėl to, kad derlius nebuvo laiku nuimamas, o ir nuimtas budavo suverčiamas laukuose į kruvas ir čia didesnė jo dalis niekais nuvedavo. Taip buvo daroma su grūdais, bulvėmis, rungtimis ir kitais gaminiams, nes niekas nesirupino tinkamai sandėliais.

Kai komunistų kariuomenė užėmė kai kuriuos Europos kraštus ir pamatė, kaip ten žmonės gyvena, daugelį jų atsidarė akys. Vienas jaunas komunistų kareivėlis tą savo nusistebėjimą išreiškė šiais trumpais aizingais žodžiais:

"Po velni! Tas smulkus ūkininkas turi daugiau darvų, kaip mūsų didžiulis kolchozas vištų."

Tuoju po karo komunistų kariuomenė prasidėjo toliau negailestingai kolchozų kritika, kad Stalinas bijojo net komunistų partijos suvažiavimą kviešti. Teko gerokai padirbėti, kol žinoma komunistų budais tie kritikai buvo "sutvarkyti".

Kas vėliau vyko Sovietų ir Lietuvos žemės ūky, pakalbėsime kitą kartą.

Andrius Valuckas.

Sauna Pro Salį

"Vyčio" šių metų rugpjūčio numerį yra Igno Sakalo straipsnis, kuriame prikiama iš užmiršties kunigo Zebrio nužudymo piktadarybė, įvykdyta pirm keturių dešimčių metų. Iš tos piktadarybės "Vyčio" rašytojas bando nusikalti "atominių" ginklų prieš socialistus ir laisvamanus ir jais pagąsdinti saviškius, kad saugotųsi socialistų ir laisvamanų. Tuo pačiu kartu jis nori paraginti savo "narsiuosius" kareivius į kryžiaus karą prieš tuos tariamuosius "bedievičius."

Iš to Sakalo rašinio susitebuvo įspūdis, kad kun. Zebrio ir jo šeimininkės Galiutės Montvydas ir Petras Kiaulėnas, buvo suklaidinti socialistų ir laisvamanų rašais ir iš neapykantos prieš kunigus, prieš katalikų tikėjimą, ir pagal organizacijos įsakymą įvykdė žmogžudystę. O kad neatrodytų taip kvailai nukalbėti, pridėdama, jog tais laikais socialistų tarpe buvo atsiradę anarchistų.

Tačiau tas Sakalo rašinys gali tik pagąsdinti vieną kitą tamsią davatkėlę, bet ne išgąsdins protaujančio žmogaus socialistų ir laisvamanų "baismu." Visi, kurie šiek tiek atsimena kun. Zebrio žmogžudystę, pasakys, kad tai buvo įvykdyta plėšimo tikslu, o ne "organizacijos patvarkymais," kaip kad Sakalas teigia. O jei pas žmogžudystę buvo rasta "marksistinės" literatūros ar kažkokio socialistinio laikraščio kopija, tai kas nieko nepasako ir nėra joks įrodymas, kad žmogžudystė buvo įvykdyta politiniais ar ideologiniais sumetimais.

Apiplėšimo ir kitokių žmogžudysčių įvyksta gana daug visose šalyse ir niekas (išskyrant Sakalą) nebanisabotaznikus, kenkėjus, užsienio agentus, buožeis ir tt., kurie esą žudo gyvulius ir naikina pasėlius, nors iš tikrųjų didžiausias kenkėjas buvo pats Stalinas ir jo partija.

O jei p. Sakalas nori pasiaudyti "vytiškais atominiais ginklais," tai jis padaro pats nesąs dorybių šeritovėje, o stiklinėje butelėje, kuriai sudaužyti nebūna, pakanka paprasto akmenio. Todėl šia proga norėtuši Sakalą paklausti, ar jis žino, kad tos pačios Vyčio organizacijos nariai, kunigų sufanatizuoti, prieš kiek metų Chicagoje buvo užpuolę socialistų prakalbas ir buvo sumušę velionį advokatą F. J. Bagočių ir, jei ne policijos pagalba, gal būtų visai užmušę. Kita socialistų kalbėtoja, Jona Perkuną, jie tiek primušė, kad šis sveikatos nebeatgavo iki savo mirties. Ar tai tie chuliganiški vyčių žygiai buvo vykdomi katalikiškos krikščioniškos dorys umetimais ir dėl Dievo garbės?

Rimtai kalbant, žmonių u kriminališkais palinkimais galima rasti visur, visose luomuose, politinėse ir religinėse organizacijose; kartais ne tik paprastų žmonių tarpe, bet ir pačiose viršūnėse, neišskyrant ne kunigų. Gal but, kad Sakalas nieko nėra girdėjęs apie Romos katalikų kunigų pagarsėjusias žmogžudystes visame pasaulyje: lenkų kunigo Macocho Lenkijoje; kun. Schmito šioje

Šitas barzdotas džentelmanas New Yorke surengė Anglijos laivyno viršininkams puotą. Jie geria už kaimynus amerikiečius.

Darbo Fronte

Galime Palikti Be Mėsos

Amerikos Darbo Federacijos konvencijoj mėsininkų unijos atstovas netikėtai paskelbė, kad galima laukti didžiųjų skerdyklų darbininkų streiko.

Derybos su didžiuoju Swift bendrove tęsiasi nuo liepos 1 dienos. Bendrovė sako, kad ji ir taip jau duoda geresnes sąlygas nei kitos pramonės bendrovės ir siūlo tik 5 centų algų ir 2 su ketvirciu centų draudimo priedą, o unija jau nusileido iki 8c algos ir 4 1/2 centų draudimo priedu.

Jei nepavyks susitarti, unija skelbs streiką Swift skerdyklose, kuriose dirba apie 45,000 darbininkų. Tada greičiausia sustreikuotų ir kitų didžiųjų skerdyklų darbininkai. Tokiu būdu streikas paliestų apie 150,000 darbininkų, tame skaičiuje ir apie 8,000 Naujosios Anglijos darbininkų. Massachusetts valstijoje skerdyklų darbininkai, pasirašę Slichter įstatymą, galėtų būti pašaukti dirbti, bet vis viena ilgai jie visų virtuvų nepatenkintų, jei iš Chicago ir kitur sustotų mėsa, gabanti.

Vėliau patirta, kad Swift ir Armour bendrovių darbininkai streiką jau pradėjo.

Laimėjo 8 Centų Priedą

Aluminum Company of Amerika 5,000 darbininkų Pittsburghe laimėjo 8 1/2 centų valandai priedą pasirašydami naują sutartį. Be to dar gavo ir kitų pagerinimų—daugiau apmokamų atostogų, didesnių bonusų ir tt.

Iškovojo Pagerinimų ir Telefono Darbininkai

Baikėsi du mėnesių užtrukęs Indiana Bell Telephone kompanijos tarnautojų streikas, kuriame dalyvavo per 7,000 tarnautojų. Dabar darbininkai per sąlygę: kun. Olšausko Lietuvoje, ir tt. Šie dvasiškai už įvykdytas žmogžudystes buvo teismo nubausti. Bet ar būtų padoru sakyti, kad katalikų tikėjimas juos prie to privedė?

vaiktę gaus apie \$2.50 daugiau.

Darbai Automobilių

Pramonėj

Automobilių fabrikuose darbai šiuo tarpu sumažėjo, nes, sakoma, truksta kai kurių dalių. Chryslerio korporacija buvo jau atleidusi iš savo Plymoutho skyriaus 8,000 darbininkų, bet ketina vėl juos pašaukti. Pačių "chryslerių" dirbtuvė ir kiti tos korporacijos skyriai priėmė 12,500 žmonių daugiau. Studebakeris dalį savo žmonių paleido.

\$1.50 Mažiausias Atlyginimas

Montrealio posėdžiaujančių elektros radijus įmonių darbininkų unijos konvencija pasisakė už mažiausio atlyginimo pakėlimą nuo 75 centų iki \$1.50 valandai, o taip pat už patobulinimą socialinio draudimo.

Geležinkeliečiai Reikalauja Didėsių Atlyginimų

Keturios nepriklausomos geležinkeliečių unijos, kurioms priklauso apie trečdalis visų geležinkelio darbininkų, reikalauja pakelti atlyginimus 37 centų valandai.

PASIRASO SUTARTI

Amerikos ambasadorius Dunn pasirašo sutartį su Ispanija, kuri sutinka duoti Amerikai laivyno ir aviacijos papėdžių. Amerika už tai duos Ispanijai \$226,000,000 paramos.

Remkit bižniterius, kurie skelbiai "Keleivysje."

Iš Pavergtos Lietuvos

Truksta Rubų, Avalynės ir Kitko

Iš Urugvajaus į Lietuvą išvykęs Vaivuskas "Tėvynės Balse" rašo: "Sunkų bagažą vežtis labai brangiai lėšuoja, daug rūpesčio ir vargo ypač vykstant tokiu keliu, kokį mes pasirinkome, t. y. per Italiją. Vienok bagažas yra labai reikalingas į vietą pribuvus. Tiksliau: čia vietoje vertė turi ne užsienio pinigai, o daiktai—rubai, avalynė ir kit."

Visame pasaulyje, jei turi pinigų, gali nusipirkti, ko nori, o Lietuvoje, mato, ir užsienio pinigų turėdamas nieko negausi. Ar taip buvo, kada patys lietuviai tvarkėsi?

Vaivuskas dabar dirba "Svyturio" žurnalo redakcijoje, o gyvendamas Urugvajuje tulį laiką redagavo tenykštį komunistinį "Darbą."

Sokių Kursai Alkaniems

Kad šiandien Lietuvoje žmonių svarbiausias rūpestis yra socialiai pavargti, tai visi mes žinome. Komunistai, negalėdami duoti žmonėms pakankamai duonos, labai susirūpino kitais dalykais. Jie gerai pažįsta žmogaus prigimtį ir žino, kad jei nesunku apgaudinėti ir nukreipti jo dėmesį nuo svarbių dalykų. Jie, pavyzdžiui, žino, kad jaunas žmogus ir pilvą suveržęs gali šokti, linksmintis, todėl komunistiniuose kraštuose ir stengiamasi pirmą galvon duoti žmonėms visokių "teatrų."

Štai patys komunistai skelbia, kad Vilniuje steigiamieji sokių ratelių vadovų kursai. Mokytojai pakviesi operos baleto žymius šokėjus. Tie vadovai, baigę kursų ir grįžę į savo vietas, mokins jaunimą šokti... ir bus kaip toj dainuotoj: "Šok gėres, šok mergaitę nusitvėręs."

Lietuvio Kumštis Stipriausias

Lietuvio Sočikas yra visos Sovietų Sąjungos sunkiausio svorio čempionas boksininkas.

Lietuvos Aukščiausias Teismas

"Laisvė" skelbia šį Aukščiausios Tarybos išrinktųjų aukščiausio teismo narių sąrašą: Vladas Jacunka, Stanislovas Jukna, Juozas Radzevičius, Broinūs Skamaitis, Jurgis Stundža, Vil-

helmas Marcinkevičius, Leonas Šinkunas, Nikolajus Visockis, Jonas Žemaitaitis ir Zigmas Žilinskas.

Gaila, kad "Laisvė" nepaskelbė, kiek tie aukščiausieji teisėjai yra teisių mokslo ragavę. Kiek mums žinoma, jie apie teisę tik iš kitų tėra girdėję. Bet juk komunistišką tvarką ir nereikia įstatymų žinoti. Ten juk teisiama pagal "komunistinę sąžinę," tai yra, pagal policijos nurodymus.

Štai, "Sandara," pasirėmusi Maskvoj leidžiamu "Izviestija" laikraščiu, rašo, kad keli Gardino prokurorai, buvę bemoksliai ir nesugebėdami mokintis, sugalvojo pavogti vidurinio mokyklos baigimo liudijimus. Tas pavyzdys būvęs užkrečiamas ir netrukus dar 14 prokurorų ir teisėjų panašiu būdu (pavogę diplomus) baigę vidurinę mokyklą.

Visame laisvajame pasaulyje aukščiausio teismo teisėjai yra žymūs teisės žinovai; kitaip už "geležinės uždangos."

Jau Baidosi Savais Darbais

Zinote, kad nepriklausomajai Lietuvoje buvo apie 300,000 ukių, ir kad komunistai juos suvarė į 2,656 kolchozus (kolukius). Jie buvo pasiūvę nugriauti visus vienkiemius ir suvartoti žmones gyventi suglaustose sodybose—miesteliuose. Bet tai įvykdyti nėra lengva. Kiek čia darbo, medžiagų ir pinigų reikalinga! Todėl toji sritį jie dar mažąką padarė.

Tą klausimą palietė ir naujasis komunistų partijos "bosas" Kruščevs, kalbėdamas Maskvoje. Vilniaus radijas perdavė jo kalbą, kurioje jis, be kita ko, pasakė:

"Dabar, kai šiose respublikose (turima galvoje Pabaltij) iš esmės baigta kolektyvizacija, kai kurie vietiniai darbuotojai kelia klausimą, kaip reikia elgtis su vienkiemiais, kokia turi būti pažiūra į juos. Kitoje respublikose vienkiemių perkėlimas būvęs baigtas jau prieš karą. Bet būtų neteisinga rodyti skubumą ir praktiškai sprendžiant šį klausimą. Reikia, kad partiniai tarybiniai organai drauge su kolūkiečiais visapusiškai apsvaistytų vietines galimybes ir priklausomumą nuo jų sprendžiamą klausimą... kada ir kaip."

Vadinasi, pati Maskva,

BUVO NUSOKĖS NUO TILTO

Ellsworth Bante, 18 metų amžiaus vaikas, Pittsburghe nušoko nuo tilto į Monangahelos upę, norėdamas pasidaryti sau gailą. Bet policija jį ištraukė.

matydama, ko kitur pasiekti, turbinų, elektros mašinas žemės ūky dirbančius šiu ir staklių statybą, pradedti superfosfato gamybą, do pavadžius ir Pabaltijo valstybėse nesiskubina vienkiemius išgriauti.

Lietuva Sovietų Penkmečio Plane

Sovietuose nuo 1951 iki 1955 metų yra vykdomas penktasis penkmečio planas. Jam pritaikintas ir Lietuvos ukis. Pagal tą planą numatyta, kad Lietuvos pramonės gamyba turės žymiai padidėti, nes busias didinamas Lietuvos supramoninimas. (Per ketvirtąjį penkmetį ta gamyba padidėjusi 2.8 kartų palyginus su 1940 metais.)

Numatyta išvystyti Kauno hidroelektrinės statybą,

mašinų gamybą, laivų statybą, turbinų, elektros mašinų ir staklių statybą, pradedti superfosfato gamybą, padidinti 3.9 kartus žuvis sugavimą, išplėsti ir pastatyti naujas žuvis perdirbimo įmones; išplėsti pelkių nusausinimą, padidinti traktorių ir žemės ūkio mašinų stočių skaičių; pertvarkyti geležinkelius, pagerinti laivų ir padidinti pervežimą prekių ir keleivių Nemunu, pastatyti tiltus per Nemuną Kaune, plėsti uostus, tiesti ir pertvarkyti automobilių kelius; padidinti ligoninės lovų skaičių 40%; priimti į mokytojų mokyklas 2.3 daugiau moksleivių.

Visa tas būtų gerai, jei ten neitų gyvenimas savo, o planas savo keliais.

Naudinga Žinoti

Klausimas

Ką tik atvyko Amerikon su lankytojo viza mano 19 metų brolis. Ar privaleis atlikti karinę prievolę Amerikos kariuomenėje, jeigu jis pasiliks šiame krašte mano svečias ilgiau nei 1 metus?

Atsakymas

Pagal 1952 metų aktą, visi vyrai, sulaukę 18 metų, iki 26 metų privalo registruotis vietinėse pašaukimo įstaigose, bet tik piliečiai ir priimtieji pastoviam apsigyvenimui galės būti iškviešti apmokymui. Jūsų brolis, kaip lankytojo teisėmis atvykęs svetimšalis, bus paskirtas į specialią kategoriją, 4-C, kas reiškia "svetimšalių registracija."

Tačiau, jei jis pasiliks šiame krašte ilgiau kaip metus, jūsų brolis bus iš naujo perregistruotas ir paskirtas į atitinkamą šaukiamųjų grupę, jei jis prieš neteislingą rodyti skubumą ir praktiškai sprendžiant šį klausimą. Reikia, kad partiniai tarybiniai organai drauge su kolūkiečiais visapusiškai apsvaistytų vietines galimybes ir priklausomumą nuo jų sprendžiamą klausimą... kada ir kaip."

Klausimas

Aš pamečiau savo "Alien

Registration Card." Neseniai patyriau, kad šią kortelę reikia visą laiką nešiotis su savim. Ar aš galėčiau gauti naują kortelę?

Atsakymas

Pagal naująją imigracijos įstatymą, visi svetimšaliai, sulaukę daugiau kaip 18 metų, privalo visą laiką prie savęs turėti savo asmens dokumentus. Naują kortelę jis gali gauti artimiausioje imigracijos ir naturalizacijos įstaigoje, kur privaloma užpildyti formą "Application for Alien Registration Card" patvirtinant, kad senoji kortelė buvo pamesta. Užpildę aplikaciją ir grąžinę ją įstaigai kartu su \$5 pabauda, jūs gausite naują kortelę.

Klausimas

Aš esu svetimtautis, priimtas į šį kraštą pastoviam apsigyvenimui ir tikiuosi netrukus tapti piliečiu. Šią vasarą turiu vykti į užsienį prašymą vietinei šaukimo įstaigai, taip vadinamą užsitikrinti reikalingus dokumentus, kad nebūtų jo Relief from Training and Service in the Armed Forces. Prašymą patenkinus, jis nebūs kviečiamas kariuomeni tarnybai, bet taip pat jis niekad negalės gauti Amerikos pilietybės ir niekad negalės išvažiuoti iš šio krašto budamas tikras, kad jis bus vėl į jį įleistas.

Atsakymas

Jūs privalote gauti sugrįžimo leidimą. Šis leidimas leis jums sugrįžti be naujos vizos. Šis leidimas gaunamas artimiausioje imigracijos ir naturalizacijos įstaigoje. Ten privalote užpildyti specialią aplikaciją, su nuotraukomis ir \$10 money orderiu. Visa tai turi būti

atlikta ne vėliau kaip 30 dienų prieš jūsų išvykimo dieną.

Common Council.

Kaip Valstybės Departamentas Seka Viešąją Nuomonę

Valstybės Departamentas turi tam tikrą sistemą, kurią naudodamasis, patiria amerikiečių nuomonę užsienio politikos reikalais. Kodėl taip daroma ir kaip, neseniai papasakojo savo pranešime departamento viešųjų reikalų skyriaus vedėjas H. S. Foster.

Departamentui svarbi eilinių amerikiečių nuomonė suprantant, kad demokratiškoje valdymo formoje, be viešosios opinijos pritarimo negali pasisekti jokia vietinė ar užsienio politika. Laikoma, jog tinkamiausias būdas yra surenkant pasisakymus Amerikos spaudoje, per radiją ir televiziją, susirinkimuose ir tt.

Taip pat atkreipiamas dėmesys organizacijų, draugijų ir susirinkimų rezoliucijoms, kuriomis pasisakoma dėl Amerikos užsienio politikos.

Viešosios nuomonės tyrimo agentūros dažnai savo klausimuose įterpia užsienio politiką liečiančius klausimus. Paskiri asmenys Amerikoje labai dažnai rašo laiškus Valstybės Departamento valdytojiui arba net pačiam prezidentui išreiškdami savo nuomonę vienais ar kitais užsienio politikos klausimais. Apie įvairiausių susirinkimų informuoja juose dalyvavę ir susidarę vaizdą apie viešosios opinijos nuotaikas. Visa tai yra rupestingai diena iš dienos, savaitė iš savaitės sekama skyriuje, kuriame šis darbas yra pavestas.

Valstybės Departamentas palaiko glaudžius ryšius su organizacijomis, kurios arčiau domisi politikos problemomis. Jų atstovai periodiškai kviečiami Washington ir su jais konferuoja ne tik aukštesni pareigūnai, bet ir patys valstybės sekretoriai. Jų metu sudaroma proga pareikšti organizacijos vardu ir savo nuomonę.

IKINKYS IR SAULĖ Į DARBĄ

Mokslininkai sako, kad po kurio laiko nebeturėsime nei žibalo, nei anglių, nei anglų. Vieni sako, kad jų vėliau, nežinia. Ukininkai pritrūksime jau po kelių dešimčių metų. Kiti mano, kad jų užteks gerokai ilgiau. Kurie jų yra teisūs, o

'Keleivio' Knygos

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Arba komunistų diktatura faktų atveisyje. Visi nori žinoti apie Rusiją. Visiems kyla klausimas kodėl Rusija nesuistiaria su kitomis valstybėmis ir kodėl Rusija nenori įsileisti kitur žmonių pasizūrėti kaip ji tvarkosi? Ar yra Rusijoje laisvė, ar yra demokratija, kokie darbininkų uždabai ir ar gali darbininkai iš ją pragyventi? Dabar rusai saiko kad Lietuva būk tai yra Rusijos dalis. Rusai dabar Lietuvą valdo, tai kas yra tiesa apie Rusiją tai yra tiesa apie dabartinę Lietuvos padėtį. Kodėl Lietuvos ateitis gali būti? Atsakymus į šiuos klausimus galėsite gauti nusipirkę naujai išleista knyga: 98 puslapių didumo. Kaina 50 centų.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI

Labai populiarus ir naudingas šių dienų klausimams suprasti knygtė. Kaina .50c.

DĖL LAISVOS LIETUVOS

LSDP Užsienio Organizacijos raštai ir dokumentai, sudaryti dėl bolševikų teroro Lietuvoje. Kaina .25c.

gal ir visi neteisūs, sunku pasakyti, nes jau nekartą yra spėliota, kad to ar kito gamtos turto greitai nebebus, o čia, žiūrėk, jo surandama kitur netikėtai kiekis.

Kaip ten bebūtų, bet mokslininkai nerimsta ir vis ieško būdų, kaip žmogaus reikalams panaudoti tą begalinę jėgą, kuri glūdi saulės spinduliuose? Palmar Putnam sako, kad šita kryptimi jau yra daug padaryta. Yra mokslininkų, kurie yra įsitikinę, kad jau po 10 metų mes pajėgsime saulės šilumą panaudoti namams šildyti.

Tą klausimą neseniai svarstė mokslininkai, susirinkę Madisone (Wisc.). Jie tarė, kad pažaboti tiek saulės jėgos, kad jos užtektų varyti 2-5 arklų jėgos mašiną, yra tik kelių metų reikalas; kad po 10 metų jau bus galima namus šildyti saulės šiluma. Na, o jei pavyks pažaboti nors nedidelę saulės jėgos dalį, tai jau nesunku bus surasti būdą panaudoti ir didelius jos kiekius.

Zinoma, tas išradimas vėl smarkiai pakeis mūsų gyvenimą. Dar daug stebuklų matysime.

Kanadoj Perdaug Kviečių

Pati Kanada nesunaudoja nė trečdaliao užaugintų kviečių, todėl jai svarbu surasti užsieniuose pirkėjų. Šiemet Kanadoj kviečių derlius buvo geras, o sandėliuose dar buvo likę gana didelės atsargos nuo seniau.

Tai gi parduoti bus ko, tik bėda, kad iki šiol niekas nei žibalo, nei anglių, nei anglų. Vieni sako, kad jų vėliau, nežinia. Ukininkai pritrūksime jau po kelių dešimčių metų. Kiti mano, kad jų užteks gerokai ilgiau. Kurie jų yra teisūs, o

"Keleivis" naudingas daryti visokių biznio skelbimus ir nusiėkojimus

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO ŽEMĖ?

Labai įdomūs senovės filosofų daileidimai apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parasei lksas. Antra knygtė dalis yra: "Išvirkščias Meškas, arba Kaip Atsirado Kaubos." Parasei Z. Aleksa. Kaina .10c.

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ

Pagal K. Kautsky naujesniomis žiniomis tuo klausimu papildyta knygtė. Kaina .30c.

VISUOTINAS TVANAS

Ar galėjo būti toks tvanas, kad apsemtų visą žemę vandeniu? Ar emėsi tiek vandens? Ar tas vanduo yra dabar? Ir kaip Niojus galėjo suraukti viso pasaulio gyvulius, vabzdžius ir paukščius? Kam šitie klausimai rūpi, teperskaito knygtelę "Ar Buvę Visuotinis Tvanas?" Kaina .25c.

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kuriuos žmonės kuria per amžius? Ši intriguojanti politiška-ekonomiška klausimą aiškina garsusis Vokietijos socialdemokratų teoretikas Karl Kautsky. Kaina .10c.

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Veikalas persto nužudymą caro Aichsandro. Labai puikus ir geras, kaip scenoj perstamos veikalas. Iš viso reikalaujamas 28 ypatos. 25c.

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parasei kun. M. Vahada. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bažnyčios autoritetą ir faktais parodo, kad jis nėra joks Kristaus vietininkas. 224 pusl. Kaina .31.25

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Visokiosios kraštuose žmonės garbino įvairius dievus. Dievų garbinimas keitėsi. Kodėl? Kokius dievus garbino mūsų ločiai? Kokias žinynias jie buvo įteigę? Kodėl žmonės priejo krikščionybės ganynę? Visus tuos klausimus galėsite atsakyti paskaitysi šią knygą. Tai didelio formato, 271 puslapio knyga. .31.00

KAIP TAPTI SUVIENYTŲ VASTIŲ PILIEČIU?

Išaiškinimas pilietybės statymų su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbomis. Kaina .25c.

JUOZAS STALINAS

Arba, kaip Kaukazo Razbaininkas pasidarė Rusijos prezidentu. Kaip jis įgijo valdžią ir pasaulio savo buvusis draugas. Labai įdomi knyga. Kaina .25c.

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ?

Laisvamanis čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pilna argumentų, kurių nesumus joks žėuistas. .20c

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos lietuviams. Daug kas iš lietuviško jaunimo nori tinkamai išmokti savo tėvų kalbą, o senimas irgi dažnai nori pagilinti savo rastišką lietuvių kalbos žinojimą. Šita gramatika yra naudinga visiems, kas nori gerai lietuvių kalbą išmokti. Didelė knyga, 144 pusl. Kaina tik .31.00

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ

parasei L. Blumas. Trumpas ir aiškus socializmo aiškinimas. .25c.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA

Labai įdomi knygtė situ svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parasei E. Vandervelde, vertė Vardunas. Kaina .10c.

ZEMAITĖS RASTAI

Ar žinote, kad Zemaitei buvo viena žymiausių lietuvių rašytojų? Ar žinote, kad ji buvo paprasta kaimo moteris, mažai mokslo išėjusi, gyvenusi šlyje ir augusi vaikais, tūkstančiai ir milijonai kitų moterų. O paskui ji ėmė apysakas rašyti. Jos apysakos yra tikras gyvenimas, kurį tūkstančiai žmonių gyvena, bet Zemaitei patsėbė daug dalykų, kurių kitai nepastebėjo, ir gražiai juos aprašė. Zemaitei daug daug raštų parasiusi Lietuvoje ir Amerikoje. "Keleivis" parduoda jos raštus parasytus Amerikoje, kada ji čia lankėsi laike pirmojo pasaulinio karo. Tuose raštuose ji gražiai aprašo, gražiai pajaukia ir gražiai pagiria mūsų gyvenimo būdą ir mūsų papročius. Knygoje yra paveikslas su garsios rašytojos parasa, taipgi paveikslai vaikų piežiančių, kurios Zemaitei prirūėjo. Yra taipgi paveikslas Zemaitei kurtu su Andriumi Bulota ir Al. Bulotiene. Pildutus žiuriai nužudė vokiečiai laike šito karo. Tai didelė knyga, 128 puslapiai, su garsiais raštais ir retais paveikslais. Kaina .50c.

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyti ir gerti reikia dėl to, kas norisi, atsisak nepagrįstos žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl to, kad valgyti žmogus silpnėja? Ir dėl ko vienas maistas duoda daugiau spēkų, kaip mažiau? Delko žmogui reikia cukraus, druskos ir kitų panašių dalykų? Kodel jam reikia riebalų? Šitos klausimus suprasti tiktai iš šios knygtės. Parasei Dr. G-mus. Jos kaina tik .15c.

SOCIALIZMO TEORIJA

Šis veikalas trumpas ir aiškus faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės būti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c

MES ATLIEKAM... VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORTČUKŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuė padarys tamstoms viską ir nusiys greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLISKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsėimimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gelių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieskant darbo, važiuojant gelžkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuven ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviskai ir angliskai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviskai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

Ar Amerikietės Beteisės?

Sovietų Sąjunga yra išvysčiusi tobulą propagandos masiną. Melas ir apgaulė yra sovietinės propagandos priemonė. Visa, kas yra balta, sovietams atrodo juoda, ir jie išleidžia milijonus pinigų tam, kad propagandos keliu ir kitiems parodytų daiktus taip iškreiptus, kaip juos mato sovietų akis.

Moterys sudaro žmonijos pusę. Jos gimdo ir auklėja vaikus, todėl visa, kas liečia šeimą ir vaikus, yra jom artima. Gerai tą suprasdami, sovietai leidžia specialius propagandinius leidinius moterims, kuriuose labai liudnai atvaizduojama "supuvusio buržuazinio pasaulio" šeimos ir moters. Pirmoje eilėje yra juodinama Amerika, kaip iš visų supuvusių kraštų daugiausiai supuvęs. Sovietiniai laikraščiai ir leidiniai tvirtina, kad Amerikos moterys neturi reikšmės ne tik visuomeniniam gyvenime, bet ir šeimoje jos yra beteisės. Pasigavę kokią neigiamą įvyki amerikietiškoje šeimoje iš spaudos, sovietai ji išpučia ir tvirtina, kad Amerikoje nėra iš viso normalaus šeimyninio gyvenimo, kad jaunimas yra nenekentamas, neturi jokių teisių, kad didžiausia nelaimė Amerikoje buti mažų vaikų, nes juo niekas nesiurpina. Vienas sovietų žurnalas rašo šitaip: "... amerikiniai imperialistai nekenčia visko, kas primena normalų gyvenimą. Jie nekenčia dėl to jaunuomenės. ... Taip vadinamoji 'civilizuotoji' Amerikoje vaikų gyvenimas prilgsta gyvenimui pragare. ... Koks milžiniškas, bedugnės skirtumas skiria amerikiečius vaikus nuo laimingos vaikystės Sovietijoje. ..."

Amerikietė moterį sovietai vaizduoja kaip žaislelį, kuris turi gyventi vyro malonumui. Ji yra uždaryta siauram šeimos rate, ir net šeimoje amerikietė moteris yra beteisė ir bejėgė. Kiekvienam svetimšaliui, kuris nors kiek Ameriką pažįsta, toks tvirtinimas atrodo juokingas. Beveik visi europiečiai vyrai mano,

kad amerikietės yra visiškos pavergusios vyrus ir ypač šeimoje vyrai neturi vadovaujancio balso.

Siuo metu Amerikoje yra 18,000,000 dirbančių moterų. Iš jų 40% yra profesionalės, techninės ir raštinės darbininkės. Tarnyboje, kaip ir šeimoje, moterys turi lygias teises su vyrais, o jau visuomeniniam ir politiniam gyvenime jos gali reikšti kiek tik nori, žinoma, jei nori. Amerikietės moterys užima ir diplomatinės aukštus postus, ir senatė sėdi, ir atstovauja Ameriką svetimuose kraštuose kaip valstybės skirti ambasadoriai.

O ką daro sovietų moterys? Kokias turi jos teises viešajam ir politiniam gyvenime? Kiek moterų yra Politbiure ir komunistų centro komitete, tose institucijose, kurios sudaro režimo galvą? Gi nė vienos. Sovietinės moters lygybė su vyru reiškiasi tuo, kad ji turi dirbti kaip vyras pačius juodžiausius darbus. Sovietų moterys išvežioja miesto išmatas, taiso kelius, mūrija namus, veda kanalizaciją, dirba fabrikuose pavojingus darbus be jokių apsaugos priemonių ir skaičiu, kad tai yra lygybė su vyrais. Laisvajam pasauliui sovietinės moters padėtis atrodo kaip darbinio gyvulio. Dar blogesnė, nes sovietų moterys turi taip pat gimdyti vaikus, išlaikyti šeimą ir "bovyti" vyrus, kai jie to pageidauja. Nusikratyti tos lygybės, kurią prilygino prie darbinio gyvulio, sovietinė moteris neturi nė mažiausios vilties. Ji yra kalėjime, kaip ir visa tauta, ir liks tol, kol sovietinis režimas nebus sunaikintas.

PRIEŠ PENKMETI

Perskaicius "Keleivio" Moterų Skyriuje straipsnį "Tiesa Apie Bobo," man prisiminė tas laikas, kada dar tremtyje, Vokietijoje, skylėtuose, vėjo išpučiamuose barakuose, prie vandenings sriubos katiluoko skaitėme, jog mūsų tautietė Ieva Paulekiūtė Amerikoje susituokė su milijonierium W. Rockefeller. Tuometiniai laikraščiai garsino, kad Ieva būtų ne tik artistė ir gražuolė, bet kad jos tėvai lietuviai, ji pati lietuvė ir dargi gražiai kalbanti lietuviškai. Džiaugėsi visi, linkėjo daug laimės ir tikėjosi, kad koks nors trupinys iš tų vedybų tarp lietuvių ir amerikiečio milijonierio nukris ir ant vargšo DP stalo. Na, manėme visi, jeigu mūsų susipratusi tautietė turi savo glėbyje milijonierių, tai ir jo kasininkai, knygvedžiai ir kiti viršininkai lenkia prieš ją galvas. Manėme, kad ne tik pati Rockefellerienė, bet ir jos vyras, kurį ji paveiks teigiama linkme mūsų naudai, parems mus ne tik moraliai, bet ir materialiai. Juk jaunasis viešai pareiškė, kad

Chicagoje Mrs. Dodd rodo pirštą į savo vyrą, kuris tiek primušė savo kūdikį (kairėje), kad tas nuvežtas ligoninėn mirė. Tėvas aiškinasi, kad jis nenorėjęs vaiką užmušti, tik rupytį jį aplupęs, kai tas išvirto iš aukštos kėdės.

RAMUNĖ

Tarsi brangaus kažką pamatęs, Aš liudnas vaikštai ir mastau. Kur užė lipos šimtametės, Dabar griuvėsiai ten matau.

Tai ten svyravo obelėlė, Gegužų skendo ji žieduos. Darželių rutos, mėtos žėlė, Vėjelis švilpavo laukuos.

Padangėję kregždės ten skrajojo, Balandis burkė ten puikus. Tenai mergelė mylimoji Ramunių pynė vainikus.

O kur dabar baltandės baltos, Varnėnų klegiantis burys? Dabar ruduo rustus ir šaltas, Ir vėjas užauja šiaurus.

Ir kur ramunė ta baltoji, Salna ir gruodas kai laukuos? Ar ne širdis graudžiai raudoja, It paukštė vanago naguos?

Ramunės mano neregėti, Ir nēr kas pina vainikus. ... Toli ir mano numyleta Po liudnus svetimus laukus.

K. KAKUBENAS

"vedė narsios tautos dukter. Rockefellerių nesutikimai pasirodė viešumon, lietuviški laikraščiai jau nebegarsina lietuvišką ir lietuvišką tautinio susipratimo. Paspaudą, o "dipukai" gyvenimo skrybių faktą kaip no viltimi, kad štai dabar paprastą įvyki, kokių Amerikos kasdien įvyksta šimantijos kaip iš kibiro, nekalbant jau apie gausias aukas tremtinių šalpai.

Bet ... nepraslinko metai, ir jaunoji milijonierių pora išsiskyrė. Visos viltys ir didžiavimas, kad gražioji tautietė visus lietuvių sugiminiavo su Rockefellerio rumais, staiga išnyko. Nors mūsų laikraščiai anksčiau garsino Ievutės ir lietuvišką kilmę, tačiau per metus laiko neatsirado nė vieno DP, kuris būtų galėjęs pasigirti gavęs buto ir darbo garantiją iš Rockefellerio. Kai šeimyniniai

Atostogaukit Dviese

Jau beveik nusibodo skaityti apie "atostogų klausimą," bet neiškenčiu ir aš nepasakius savo nuomonės.

Patarimas turėti atostogas yra geras, tik visa bėda, kad šeimos negalima lyginti prie dirbtuvės. Fabrike, kai ateina atostogos, tai užrenkė duris ir tau nerūpi, kas ten atsits per kelias savaites. Gi šeimoje, jeigu moteris palikus vyrą išvažiuos atostogauti ir pati visą laiką rupinsis, kaip ten vyras vienas tvarkosi, tai ji jokių poilsio nepajus, tik daugiau prisirins. Aš kalbu apie tvarkingas moteris, kurioms rūpi, kad namuose būtų tvarka. Tokios moterys, kurios pro duris išėjusios užmiršta namus, visuomet ras laiko išvažiuoti ir "atostogų klausimas" jų neliečia.

Man rodos, kad kiekvienas vyras, kuris dirba, gauna atostogų ir turėtų taip susitvarkyti, kad tuomet su žmona galėtų kur išvažiuoti. Toks reikalo sutvarkymas bus geriausias abiem, nes kai vyras vienas važiuos išau, o moteris kitu laiku

važiuos viena vėl sau, tai abu blogai jausis. Ypač moteris rupinsis, ką vyras vienas daro. Gi išvažiuavus abiem, kad ir trumpam laiku, namai nerūpės, o grįžus atrodys, kad namuose geriausia. Jeigu važiuot, tai važiuoti abiem, o jei abu negali važiuoti, tai aš nemanau, kad tokioms šeimoms patarimais ką pagalbėsim, tuo labiau, kad atostogoms reikia ne tik laiko, bet ir pinigų, kurių atliekamų kartais nėra.

A. Luckienė.

Vaikų Penėjimas

Amerikoje yra priimta penėti vaikus iš buteliuko, bet Anglijoje vyravo tradicija, kad moterys, kurios tik gali, pačios žindytų vaikus. Kai kurie daktarai ir Amerikoje tvirtina, kad vaikų žindymas apsaugo moteris nuo krutinės vėžio. Be to, manoma, kad moterys penėti vaikai yra tvirtesni ir atsparesni ligoms.

Anglijoje du daktarai stebėjo 580 vaikų ir nutarė, kad nėra jokio pagrindo manyti, jog žindymas yra geresnis už dirbtinį maitinimą. Priešingai, atrodo, kad dirbtinai maitinami vaikai greičiau auga, nes po metų jų svoris buvo didesnis už žindomų vaikų ir jie atrodė augesni. Tie daktarai sako, kad žindymas neapsaugo nuo ligų, kaip kai kurie daktarai tvirtina.

Tavo išmintis tebuna žilų plaukų, bet tavo širdis tebuna nekaltos vaiko.

—F. Schiller.

Tik visiškai žodžio laisvei esant tėra netrukdoma žmonijos pažanga.

—A. Bebel.

MISSOURI GRAZUOLĖ

Laura Holmes, 19 metų amžiaus mergaitė, buvo išrinkta šių metų Missouri valstijos gražuole.

J. GRUŠAS:

Atpildas

mėte palikti per naktį, duobė sime vaigyti ir užmokėsime, kiek tik reikia. Moterėlės sutinka ir pagėnė, negu pradžioje. Vysilikieka. Jos dar truputį rei skundėsi, kad gerklės gieda, paskui kalbasi. Iš užkimusios, moterėlės pravarčiusios mergaitės sėdėdė nuobodžiauti, dairytis, damos ant lovos pradeda žiovauti, pašnibždomis piet-snausti. Rudens vėjas švilpia, liedoti "Kalmus," tačiau giedaus lašai teskia į tamsius dotojai emė teisintis, neištesėsia tokio ilgo dalyko. Keli tyliai išslinko pro duris.

Likusieji ryžosi sugiedoti dar keletą giesmių. Vieną išgiedojo iki galo. Pradėjo antrą. Bet taip nevyksta, vienas kitas surinka, balsai nutruksa. Dar vienas vyriškas balsas nuokity atsilikęs taip liudnai, lyg nenorėdamas: "O dušia žmogaus kiek-viena, atmnk ant smerčio kasdieną..."

Taip iš palengvo nutyla, užgęsta, lyg vos žėruojanti anglis. Paskui jau energingai sako: —Nors šemerlako būtų nupirkusios. ... Kas gi gali taip ant sauso giedoti. ... Visi patenkinti šypsosi. Du vyrai linguoja galvas pritardami. Žilas seniokas, apspurusia pilka miline apsilvilęs, garsiai kičiuoja: —Sauso niekas neklauso —kaip knygoje pasakyta. Moterėlės šnibžda: —Ar iš tikrųjų nieko ne-duos? —Išpeši ką iš jų, išpeši, džiaukis. ... —Ilgaveidės, tikros ilgaveidės. ...

Daugiausiai giedojęs vyras atsikelia ir nieko nesąkęs išsina. Likusieji trys žiaurosi. Du pašnibžda ir išeidami sako moterims: —Pakvarkškit, pakvarkškit, gal ką gausit. ... —Moterys atsikerta: —Asabos puodams laizyti, dar šneka. ... Prasideda moterų užesys, pašnekesiai. Niekas jau ir nebemano giedoti. Visi pamatė, kad nėra šeimnininko. Pilka miline vyras nueina į kitą kambarį, kuriame guli numirėlė, per jį islenka į virtuvę. Sargienė pamąčiusi nusiveja ir išvaro smalsuoli lauk.

Moterys taip pat baudžiasi keliauti į namus. Mergaitės pradeda prašyti, kad pasilikyt, kad pagiedotų. Dvi išsina, kitos dar tariasi.

Sargienė pašnibžda su išsigandusia Aldona. Ši sako likusiom trim: —Gal tamtelės galėtuvi. Kaina metams \$4.

Pro šalį einantieji trumpai kilsteldavo kepurės, suktieji vežikai nenoromis davė kelią. Iš paskos einančios laikas nuo laiko pakeisdavo nešėjas. Tada visa procesija minutę sustodavo. Nešėjos apsišluostydavo veidus, eidavo į galą lydinčiųjų, ir procesija lėtu žingsniu vėl traukė toliau, prieš vėją, purvina gatve—išvargusi ir be galo skurdi, kaip ši rudens diena.

Kapinėse niekas nesutiko karsto. Duobkasiai nuleido jį į siaurą duobę. Kelios moterėlės užpylė po tris saujas žemių—ant tos, kuri didžiavosi išauginusi bent dvidešimt keturis kunigus ir trisdešimt daktarų.

Per kapines slinko juodi, tiršti debesys. Lietaus lašai raizė, apsamanojusius kryžius. (Bus daugiau)

Iš didelio pilno purvų ir griozdų kiemo 10 valandą išėjo skurdi laidotuvių procesija. Karštą nešė dvi moterėlės ir keturios mergaitės. Iš paskos slinko mažytis burelis nuskurusis žmogysčių. Niekas neverkė, tik pro gretimų namų langus žiūrėjo smalsūs veidai, tik murzini žydukai lydėjo procesiją iki vidurio gatvės.

Rytas buvo šaltas ir dar-ganotas. Putė smarkus vėjas ir tėsė žvarbus lietus, kaip aštrus ledai. Gatvė buvo purvina. Procesijai teko eiti prieš vėją ir bristi per purvą. Sulinkusios ir perkrypusios nešėjos vos vilko kojas. Į jų veidus tės-kė šalto lietaus lašai ir srovelėmis tekėjo, kaip gausus prakaitas. Viena ranka jos prilaukė karštą, kita—retkarčiais apsišluostydavo veidą ir prisidengdavo akis nuo lietaus.

Pro šalį einantieji trumpai kilsteldavo kepurės, suktieji vežikai nenoromis davė kelią. Iš paskos einančios laikas nuo laiko pakeisdavo nešėjas. Tada visa procesija minutę sustodavo. Nešėjos apsišluostydavo veidus, eidavo į galą lydinčiųjų, ir procesija lėtu žingsniu vėl traukė toliau, prieš vėją, purvina gatve—išvargusi ir be galo skurdi, kaip ši rudens diena.

Kapinėse niekas nesutiko karsto. Duobkasiai nuleido jį į siaurą duobę. Kelios moterėlės užpylė po tris saujas žemių—ant tos, kuri didžiavosi išauginusi bent dvidešimt keturis kunigus ir trisdešimt daktarų.

Per kapines slinko juodi, tiršti debesys. Lietaus lašai raizė, apsamanojusius kryžius. (Bus daugiau)

Pakalbinkime kaimynus ir draugus užsisakyti "Keleivį." Kaina metams \$4.

Mamytė Labai Dėkinga

Mamytės gimtadienio proga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, labai gera! Kad visos dukrėlės būtų tokios geros ir savo mamytėms užrašytų 'Keleivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriuje, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis'—ačiu, dukrelė, ačiu..."

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 3 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jūsų mamytės per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

NUZUDĘ MERGINA

Roy Schinagle, 19 metų amžiaus vaikiną, yra kaltinamas nužudęs savo nėsčią meilužę, kuri buvo pabėgusi iš namų ir nuvykus pas jį iš New Yorko į Ohio.

PADEJO VYRUI PABEGTI

Čia matosi Mrs. Steinberg, kuri padėjo savo vyrui pabėgti iš bėprotnamio ir buvo už tai areštuota. Jos vyras kėsinosi užmušti ligoninės daktarą ir buvo laikomas kaip pavojingas beprotis.

J. VINIKAS
Street, New York 1, N. Y.

Vietinės Žinios

MIESTAS RUPINASI NEBETERŠTI UOSTO

Ar kas yra pagalvojęs, kad apie 300,000,000 galionių nešvarumų kasdien nubėga į Bostono uostą kanalizacijos (sewage) vamzdžiais.

Bostono rajoną dabar aptarnauja dvi kanalizacijos sistemos: šiaurės ir pietų. Tas rajonas eina vakaruose iki Frammingham, pietuose iki Stoughton ir šiaurėje iki Reading.

Pietų dalyje šis reikalas yra gerai sutvarkytas ir uostas nebeteršiamas. Nut saloje, kuri yra Quincy įlankoje, yra įrengta valymo stotis. Į ją subėga kanalizacijos atmatos. Jos didžiuliuose baseinuose stovi 30 dienų, vėliau filtrais išvalomos ir išleidžiamos toli į jūrą.

Tos atmatos duoda ir naudos, nes iš jų per dieną pagaminama apie 1 milijonas kubinių pėdų gazo, kuris sunaudojamas stoties mašinoms sukurti, o taip pat šviesai.

Panašiai manoma sutvarkyti ir šiaurę. Čia nuo Chelsea Creek bus praeitas giliai uoloje tunelis į Deer salą ir ten įrengta panašiai stotis kaip Nut saloje. Tunelio pravedimas kaštuos apie 6 milijonus dolerių. Ta stotis galės išvalyti apie 500,000,000 galionių kas dieną.

Ta įvykdžius, Bostono uostas nebebus teršiamas miesto nešvarumais. Kol tas bus įvykdyta praeis dar keleri metai.

Poeto Mykolo Vaikau 70 Metų Sukaktis

Šį šeštadienį, spalio 10 d., 7 val. vakaro, Bostono Lietuvių Rašytojų Klubas rengia poeto kan. Mykolo Vaitkaus pagerbimą, kuris įvyks Lietuvių Ramovėje, 484 E. 4th St., So. Bostone. Pagerbimas rengiamas mūsų nusipelnusio rašytojo kan. Vaitkaus 70 metų amžiaus sukakčiai atžymėti. Bus paskaita, sveikinimai, jubilato poezijos skaitymas (skaitys aktorė A. Gustaitienė) ir vaišės. Rašytojų klubo nariai ir tie lietuvių, kurie norėtų kan. Vaitkaus pagerbime dalyvauti, yra prašomi iš anksto užsirašyti telefonu SO 8-1490 arba asmeniškai Lietuvių Enciklopedijos redakcijoje darbo valandomis. Rašytojų klubo valdyba tikisi gausaus burio svečių iš toliau, todėl bostoniečiai prašomi su užsirašymu nesivėluoti.

ISĖJO "DARBAS"

Isėjo "Darbo" š. m. Nr. 3. Jame yra daug idomių straipsnių, kuriuos turėtų perskaityti kiekvienas sąmoningas žmogus, nes jie padės žymiai geriau susivokti šių dienų painiuose klausimuose ir įgyti aiškesnį vyksančių įvykių ir netolimos ateities vaizdą. "Darbo" kaina tik \$1 metams, o atskiro numerio tik 25c. "Darbą" galima gauti ir "Keleivyje".

LDD 21 KUOPOS SVARBUS MITINGAS

Šį sekmadienį, spalio 11 d., Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose, 368 West Broadway, So. Bostone, įvyks Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopos svarbus susirinkimas. Pradžia 3 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti, nes, be kitų reikalų, turėsime pasiruošti mūsų kuopos metiniam banketui, kuris įvyks jau ne pilnai už mėnesio laiko, butent, lapkričio 8 d. Valdyba.

1 ŽUVO, 19 SUZEIDĖ

Šeštadienį Everette įvyko baisi nelaimė. Čia Esso alyvos bendrovė stato 4 didelius tankus, kiekvienas jų 150,000 statinių talpos. Bepilant vieno tokio cemento tanko lubų lužo medinės formos, o su jomis žemėn nukrito visas dar šlapias supiltas cementas. Žinoma, kartu krito ir tą cemento košę ir dirbę darbininkai. Vienas žuvo, 19 sužeista, dalis pavojingai.

Naujas Šeimos Židinis

Spalio 24 d., 2 val. šv. Petro bažnyčioje Adelė Cecilija Kontautaitė susituokė su Jonu Monku. Jungtinių pobuvus įvyks Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., South Bostone.

Jonas Janušis Vėl Dirba

Po ligos pasilsėjęs Jonas Janušis vėl pradėjo dirbti mūsų redakcijoje.

Padaužos Užpuolė Bostoną

Praeitą trečiadienį pasiūlydama paaugoliai siautė Bostone ir padarė daug žalos. Tą dieną Robert White stadione buvo mokslinių futbolo rungtynės. Jau ten teko policijai tramdyti išdykėlių būrus, kurie buvo pradėję muštis. Vėliau įvairiose miesto dalyse vaikėžai kėlė triukšmą, kurį gtvėse ir kiemuose laužus ir kitais budais naikino, kas po ranka pakliuvo.

Daugiausia žalos jie padarė Dorchesterio Russell mokykloje. Čia jie išlaužė langus, sudaužė suolus, kėdes, išpylė rašalą, vaistus, suplėšė mokyklos bylas, tame skaičiuje ir mokinių rekordus, ir tt.

Penktadienį Everette buvo Somerville ir Everett aukštųjų mokyklų futbolo rungtynės. Iš jų važiuojantieji troleibusu mokiniai išdaužė tramvajaus langus, išmėtė skelbimus ir kitką, o Everett stotyje kėlė didžiausią triukšmą ir stumdė ten pasitaikiusius suaugusius žmones.

Tikrai tėvams, mokytojų ir administracijai reik rimtai susirūpinti vis didėjančiu jaunųjų chuliganizmu.

Policija Nori Didesnių Algų Massachusetts valstijos policijos tarnautojų draugijos konvencija nutarė rūpintis, kad jos narių savaitinis atlyginimas būtų pakeltas iki \$80.

DIRBTINIS REGENIJAS

Israđejas Saudemontas rodo prie krutinės, jo paties israđtą aparatą, kurio pagalba jis sako, neregiai gali matyti.

Dr. Landzias Duklė Istojo Hood Kolegijon

Dr. Landzias dukrėlė Ruta, užbaigusi Newtono high school, išvažiavo Hood Kolegijon (Frederick, Md.), kur ji ima laisvojo mokslo kursą. Dr. Landzias yra vedęs gerai žinomą Brightono biznierių B. Ajauskų dukterį.

Viešnia iš Chicagos

Bostone lankėsi iš Chicagos Ramutė Sideravičiūtė. Ta proga ji su S. Januškiene ir O. Gegužiene buvo užsukusios ir į "Keleivį".

Bostone Atgyja Lietuvių Visuomeninis Gyvenimas

Rudenį prasidėjus ir mūsų organizacijos pradeda planuoti savo žiemos darbus. Štai jau girdime, kad kompozitoriaus Gaidelio vedamas vyrų choras lapkričio mėnesį žada pasirodyti su koncertu. South Bostono Lietuvių Piliečių Draugija rengiasi netrukus pagerbti savo senuosius narius; Lietuvių Rašytojų Klubas ateinančią šeštadienį viešai pagerbia poetą M. Vaitkų, o vėliau yra sumanę iškilmingai paminėti Lietuvių Enciklopedijos pasirodymą.

Lietuvių Darbininkų Draugijos centro valdyba ruošiasi narių vajui, o 21 kuopa lapkričio 8 d. ruošia savo rudeninį banketą. Nebėjotina, kad ir kitos draugijos kimba į darbą.

"BEPROTIŠKAS" PINIGŲ EIKVOJIMAS

Taip senatorius Fergusonas pavadino oro jėgų direktoriaus generolo Yates išmokėtus Harvardo Universitetui \$450,000, kad ištyrų, "ka ir kaip Rusijos komunistai galvoja".

Harvardo Universitetas yra gana pagarsėjęs, sako senatorius Fergusonas. Šita istaiga atsisakė pašalinti komunistą mokytoją. Krikikavo Kongresą, kuris pradėjo tyrinėti slaptą komunistų veiklą. Ir šitai istaiga, šitam Harvardo Universitetui išmetama \$450,000 mūsų piliečių pinigų, kad ištyrų komunistų galvoseną. Tai yra beprotiškas pinigų eikvojimas, sako senatorius.

Pabrango Paštas

Siuntinių siuntimas paštu pabrango nuo 3 iki 6 centų už pirmąjį svarą ar jo dalį ir 2-4.3 centų už kitus (atsižvelgiant į atstumą). Paškalbėjimas tolimo atstumo telefonu pakeltas 8%.

Amžinai Atsisveikino

Praeitą savaitę mirė Juozas Pašakarnis iš So. Bostono ir Juozas Stanilionis iš Bostono. Abu buvo pašarvoti Kaspero koplyčioje.

Stiklas Alaus 15 Centų

Kol kas Bostone stiklą alaus dar galima gauti už 10 centų, bet jau kai kuriose vietose imama 15 centų, o nuo spalio 15 dienos, sakoma, teks visur mokėti 15 centų, nes alaus daryklos pakėlė alaus kainas.

INDO TRANSCENDENTAL ATMOSPHERE AT THE BLUE SHIP TEA ROOM WHERE BUSSET BLAKE HOWE CREATES MUSIC OF BEETHOVEN, CHOPIN AND LISZT PARTICIPATED IN THE FIRST OF FOUR ORPHIC LUNCHES OF DINNER AT 30-40 CENTS WHERE SAILORS WERE MADE FOR WORLD GRUBBING SHIPS AND HARBOR AT 15 CENTS A DAY IN THE BOSTON HARBOR AT THE TOP OF FORTRELL OLD T. WAREHOUSE OLD BOSTON AT ITS BEST FOOT OF STATE AT ATLANTIC SEAWAY STATION T. LA 3-8719 Mr. and Mrs. R. E. Howe, Props.

V. Gravitis - Foto Studija

106 Forest Hills St., Jamaica Plain, Mass. Tel. JA 2-0113

Daro meniskas, retušuotas portretų nuotraukas trijų įvairių dydžių ir naveding nuotrauką 5x7 inc. Vestuvinių susirinkimų, ar kitokių grupių nuotraukas darome mūsų studijoje arba vykstante fotografuoti į Jūsų nurodytas vietas. Foto-mėgėjams išaiskiname filmas ir darome nuotraukas. Puikiai atliekame senų nuotraukų reprodukcijas įvairiuose dydžiuose. Foto darbai atliekami meniskai, ligametę praktiką turinčių tos srities specialistų, su puikiais vokaisiais foto aparatais ir laboratorijos įrengimais. Išdėmėkite: Puikus foto darbai atliekami žemiausiomis konkurencinėmis kainomis. Malonus ir greitas patarnavimas.

Ar trokštate erdvesnių vietų? Taupykit pinigus pasivažinėjimui!

The SAVINGS BANKS of Massachusetts

There's one near you - look for the words "Savings Bank" or "Institution for Savings."

Pradėk šiandien žengti prie to, ko nori, atidarydamas sąskaitą Savings Banke. Kiekvieną užmokesčio dieną padedant po keletą dolerių, pinigai greit užauga! Dividentai padeda sutaupom augti. Jūsų pinigai pilnai apsaugoti Massachusetts istatymais.

BOSTONE POLICIJOS DAUGIAU NEGU KITUR

Bostonas turi vieną policininką kiekvienam 262.5 gyventojams. Nė vienas miestas, kuris turi daugiau kaip 600,000 gyventojų, neturi tiek policijos saugojamas. Pavyzdžiui, New Yorke vienam policininkui tenka 393.5 gyventojai, Chicagoje - 473.5, Philadelphiaj - 424.2 gyventojai.

Aišku, ir policijos išlaidos Bostone kaštuoja daugiau negu kitur. 1951 metais, pavyzdžiui, kiekvienam gyventojui čia per metus teko \$14.79 policijos išlaidų, o sakysim, tokiame New Orleans jų buvo tik \$3.36.

Kai kas sako, kad tinkamiausius sutvarkius bostoniečius suvaldytų ir mažesnis policininkų skaičius.

Kiekvienas Uždirba \$1,749

Naujosios Anglijos vidutinis 1952 metų uždarbis buvo \$1,749, tai yra 7% didesnis negu visos Amerikos vidutinis uždarbis.

Atskirose Naujosios Anglijos valstijose buvo toks vidutinis metinis uždarbis: Connecticut - \$2,080, Massachusetts - \$1,749, Rhode Island - \$1,655, New Hampshire - \$1,530, Maine - \$1,361, Vermont - \$1,336.

LIETUVOS AIDŲ RADIO PROGRAMA

Sekmadieniais nuo 12:30 iki 1:00 valandos popiet iš stoties WBET, 1460 klc. Vedėjas: Povilas Lapėnas.

Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu: PAUL LAPENAS 119 Wrentham St., Dorchester Tel. CO 5-5564

ENCIKLOPEDIJOS STABAS PADIDĖJO

Lietuvių Enciklopedijos redakcijoje pradėjo dirbti kalbininkas Petras Butėnas.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaudamas ir "Keleivis".

Steponas Minkus.

SIUVYKLA-VALYKLA PARDAVIMUI

1. So. Bostone, E. Broadway, parduodamas rūbų taisymo ir valymo biznis, su labai gera apyvarta (daug kostumerių), nes biznis toje pačioje vietoje 25 metai. Renda už patalpas \$55 mėnesiui su šilima ir elektra. 2. Tas pat biznis galima pirkti su 2 šeimų namu (11 kambarių). Namai su visais moderniais įrengimais. Centrinis šildymas aliejum. Dėl smulkesnių žinių skambinti telefonu: CO 5-5463 arba SO 8-1908, Stelmokui. (41)

PIKNIKAS PO STOGU

Dorchesterio Lietuvių Piliečių Klubas rengia šaujų pikniką po stogu, kuris įvyks spalio (Oct.) 17 d., pradedant 2 valanda popiet, nuosavam name, 1810 Dorchester Ave. Bus gerų užkandžių, gėrimų, muzika ir šokiai. Įžanga nemokama. Visus ir visas nuširdžiai kviečia dalyvauti (41)

Komitetas.

PARDUODU PIANĄ

Pigiaai parduoda geras pianas, Suzinoti "Keleivio" ofise iki 12 val. pietų. (41)

KAMBARIAI NUOMAI

Išnuomojami du kambariai vedantys porai arba pavieniams asmenims. Galima naudotis virtuve. Kreiptis: 783 Dorchester Avenue, Dorchester 25, Mass. (41)

PARDUODU 3 NAMUS

Vienas 4 eimų, 2-4-4 kambarių, antras 3 eimų, 5-6-6 kambarių, trečias 3 eimų, 5-6-6 kamb. Skambinti: GA 718086, Charles Stepnoski, 729 Parker St., Roxbury, Mass. (43)

REIKALINGI

3 vyrai indus plauti ir 3 moterys prie bufeto. Mokėstis gerai. Duodamos uniformos ir maistas. Kreiptis: (40)

Franklin & Oliver Delicatessen 34 Oliver St., Boston. Tel. HANcock 6-6963.

APSIDRAUSK NUO LIGOS IR NELAIMES

Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitei Visais insurance reikalais kreiptis į: BRONIS KONTRIM 598 East Broadway South Boston, Mass. Tel. SO 8-1761 ir SO 8-2483

SAV-ON ROOFING CO.

409 W. Broadway South Boston, Mass. Savininkai Paul Lapenas, Jr., ir Alphonse Steckle Dengiam Stogus ir Sienas Geriausiais "Bird" Kompanijos Singliais Apkainavimas Dyka. (Free Estimate)

Pakalbinkim draugus ir pažįstamus užsisakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDA

Populiariškos Radio Programos Sekmadienio rytais nuo 11 iki 12 val. iš stoties WHIL, 1430 klc. Biznio reikalais kreiptis: 409 W. Broadway, So. Boston. Arba telefonuokit: SO 8-0520.

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 3 iki 6 ir nuo 7 iki 8 546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas: SOUTH Boston 1230

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna 628 East Broadway South Boston 27, Mass. Telefonas SO 8-4148 Benjamin Moore Malevos Popierus Sienoms Stiklas Langams Visokie Reikmenys Namams Reikmenys Plumberiams Visokie Geležies Daiktai

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto 495 Columbia Road Arti Upham's Corner DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE 409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS Office Tel. SO 8-0948 Res. 37 ORIOLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. Parkway 7-0402-M.

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS) Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaiko Akinius VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8 534 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis OPTOMETRISTAS Ofiso valandos: Nuo 9 ryto iki 7 vakaro Sereidomis: Nuo 9 ryto iki 12 diena 447 Broadway SO. BOSTON, MASS.

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT 100 Dorchester Street SOUTH BOSTON Tel. SO 8-4149 Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europos. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus; kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

VAISTAS "AZIVA"

1-Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu. 2-Vaistas nuo atdary žaizdų -moistis. 3-Akių vaistas. 4-Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštams ir opirštams. 5-Vaistas nuo galvos niežėjimo. 6-Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti. Reikalaukite šitų vaistų pažymėtai numeriais. Kaina už kiekvieną numerį \$1.00. P pinigai, čekis ar money orderis iš kaimo. Adresuokit: (4-4) Joseph Machinskas 295 Silver Street South Boston 27, Mass.